



BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL

MET HET BEKNOPT VERSLAG

AVEC LE COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

dinsdag

mardi

14-11-2000

14-11-2000

10:15 uur

10:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het beknopt verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Mondelinge vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Justitie over "de telefoontap" (nr. 2610)	1
<i>Sprekers: Yves Leterme, Marc Verwilghen, minister van Justitie</i>	
Samengevoegde interpellaties van	3
- mevrouw Jacqueline Herzet tot de minister van Justitie over "de uitvoering die wordt gegeven aan de werkzaamheden van de "commissie-Cornelis" voor de hervorming van de jeugdbeschermingswet" (nr. 532)	
- de heer Bart Laeremans tot de minister van Justitie over "de aanpak van de jeugdcriminaliteit en de invoering van het jeugdsanctierecht" (nr. 546)	
<i>Sprekers: Jacqueline Herzet, Bart Laeremans, Marc Verwilghen, minister van Justitie</i>	
<i>Moties</i>	9
Samengevoegde mondelinge vragen van	10
- de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over 'het afvoeren van het opsporingsprogramma "Oproep 2020" (nr. 2616)	
- de heer Guy D'haeseleer aan de minister van Justitie over 'het verdwijnen van het programma "Oproep 2020" (nr. 2617)	
<i>Sprekers: Tony Van Parys, Guy D'haeseleer, Marc Verwilghen, minister van Justitie</i>	
Mondelinge vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de politieke inmenging van de regering in het gerechtelijk dossier lastens de minister van Buitenlandse Zaken van Congo, de heer Yerodia" (nr. 2638)	12
<i>Sprekers: Tony Van Parys, Marc Verwilghen, minister van Justitie</i>	
Mondelinge vraag van de heer Filip De Man aan de minister van Justitie over "het gedoogbeleid inzake cannabis" (nr. 2644)	15
<i>Sprekers: Filip De Man, Marc Verwilghen, minister van Justitie</i>	
Mondelinge vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de betrokkenheid van een adviseur van de minister van Justitie, die zelf een laboratorium voor DNA-analyse beheert, bij de opmaak van de uitvoeringsbesluiten van de wet van 22 maart 1999 op het DNA-onderzoek in strafzaken" (nr. 2646)	17
<i>Sprekers: Tony Van Parys, Marc Verwilghen, minister van Justitie</i>	

SOMMAIRE

Question orale de M. Yves Leterme au ministre de la Justice sur "les écoutes téléphoniques" (n° 2610)	1
<i>Orateurs: Yves Leterme, Marc Verwilghen, ministre de la Justice</i>	
Interpellations jointes de	3
- Mme Jacqueline Herzet au ministre de la Justice sur "les suites réservées aux travaux de la commission « Cornelis » concernant une réforme de la loi sur la protection de la jeunesse" (n° 532)	
- M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "la lutte contre la délinquance juvénile et l'instauration du droit sanctionnel pour les jeunes" (n° 546)	
<i>Orateurs: Jacqueline Herzet, Bart Laeremans, Marc Verwilghen, ministre de la Justice</i>	
<i>Motions</i>	9
Questions orales jointes de	10
- M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur 'la disparition du programme télévisé «Oproep 2020»' (n° 2616)	
- M. Guy D'haeseleer au ministre de la Justice sur 'la disparition du programme télévisé «Oproep 2020»' (n° 2617)	
<i>Orateurs: Tony Van Parys, Guy D'haeseleer, Marc Verwilghen, ministre de la Justice</i>	
Question orale de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "l'intervention politique du gouvernement dans le dossier judiciaire à charge du ministre congolais des Affaires étrangères, M. Yerodia" (n° 2638)	12
<i>Orateurs: Tony Van Parys, Marc Verwilghen, ministre de la Justice</i>	
Question orale de M. Filip De Man au ministre de la Justice sur "la politique de tolérance en matière de cannabis" (n° 2644)	15
<i>Orateurs: Filip De Man, Marc Verwilghen, ministre de la Justice</i>	
Question orale de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "l'implication d'un conseiller du ministre de la Justice gérant lui-même un laboratoire d'analyse ADN dans la préparation des arrêtés d'exécution de la loi du 22 mars 1999 sur les tests ADN en matière pénale" (n° 2646)	17
<i>Orateurs: Tony Van Parys, Marc Verwilghen, ministre de la Justice</i>	

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

van

DINSDAG 14 NOVEMBER 2000

10:15 uur

La séance est ouverte à 10.26 heures par Mme Jacqueline Herzet, présidente.

De vergadering wordt geopend om 10.26 uur door mevrouw Jacqueline Herzet, voorzitter.

01 Mondelinge vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Justitie over "de telefoontap" (nr. 2610)

01 Question orale de M. Yves Leterme au ministre de la Justice sur "les écoutes téléphoniques" (n° 2610)

01.01 Yves Leterme (CVP): Mevrouw de voorzitter, mijn vraag heeft betrekking op een dossier dat mij al sinds het begin van mijn mandaat bezighoudt, namelijk de efficiënte en effectieve organisatie van de telefoontap.

Wij hebben hier einde 1997 besprekingen gevoerd die geleid hebben tot de wet van 10 juni 1998 die het werkterrein van de wet van 30 juni 1994 ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer tegen het af luisteren, kennismaken en opnemen van privé-communicatie en -telecommunicatie heeft verruimd. Die wet is op 2 oktober 1998 in werking getreden. Ik heb deze minister en zijn voorganger geregeld ondervraagd over de uitvoeringsbesluiten die de implementatie van deze gewijzigde wetgeving moesten bewerkstelligen.

Inmiddels is op de Ministerraad van 22 september, op voorstel van de minister van Justitie, een voorontwerp van wet goedgekeurd dat nogmaals het aantal feiten uitbreidt waarvoor het aftappen van telecommunicatiemiddelen is toegelaten. We hebben zowel bij de vorige als de huidige minister de duidelijke wil ontdekt om dit zeer effectieve en efficiënte middel in de bestrijding van georganiseerde en andere criminaliteit zo doeltreffend en zoveel mogelijk in te zetten.

COMMISSION DE LA JUSTICE

du

MARDI 14 NOVEMBRE 2000

10:15 heures

Bovendien blijkt uit het overzicht van de primaire uitgaven 2001 dat in een krediet van ongeveer 475,4 miljoen frank is voorzien voor het uitbreiden en versterken van de interceptiemogelijkheden.

Mijnheer de minister, ik begrijp één zaak niet goed. In punt V, a) telefoonaftap, van uw beleidsnota verwijst u daar terecht naar. U zegt er echter meteen bij dat er in de begroting 2001 voor het beroep op telecomoperatoren en het huren van apparatuur slechts 200 miljoen zou worden uitgetrokken, terwijl de kosten voor de telefoontap de jongste jaren fenomenaal zijn gestegen. In 1995 bedroegen die ongeveer 95 miljoen, in 1998 stegen ze tot 474 miljoen en ze blijven stijgen.

Op mijn initiatief heeft de Kamer einde 1997 in de reeds geciteerde wet van 10 juni 1998 een artikel 11 ingeschreven. Daarbij werd het principe behouden dat bijvoorbeeld in Nederland wordt aangehouden, namelijk dat de organisatie van de verplichte aftapbaarheid van alles wat als telecommunicatiemiddel op de markt wordt gebracht ten laste valt van diegene die het product op de markt brengt. Concreet betekent dit dat een uitvoeringsbesluit de grootte zal vastleggen van de bijdrage in de kosten door de operatoren van telecommunicatienetwerken en van telecommunicatiediensten. Het gaat daarbij over investerings-, exploitatie- en onderhoudskosten. Dit besluit zou voor advies worden voorgelegd aan de Commissie ter Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer en zou op een nationaal overleg telecommunicatie zou worden besproken. Zoals toen reeds kon worden voorspeld - er zijn hier immers grote belangen mee gemoeid - heeft dat uitvoeringsbesluit een moeilijke zwangerschap gekend en is de bevalling, die thans bezig is, uiterst delicaat.

Ik heb de minister in het najaar van 1999 daarover ondervraagd. Hij heeft mij toen geantwoord dat

het nog een kwestie van maanden was. Hij vroeg alleen nog wat meer tijd. Ik had daar alle begrip voor, vooral omdat zijn voorganger dit dossier niet had kunnen afronden zoals hij wilde. In februari 2000 stelde senator Caluwé hierover vragen in de Senaat. De minister antwoordde hem toen dat het koninklijk besluit in mei 2000 klaar zou zijn.

- Voorzitter: de heer **Fred Erdman**

Inmiddels hebben we vastgesteld dat er nog steeds geen koninklijk besluit werd opgesteld. Nochtans heeft de minister duidelijk laten blijken op welk vlak de politieke prioriteit ligt. Voorts kunnen we vaststellen dat de uitbreiding van het gebruik van de telefoontap tot een enorme stijging van de kosten leidt. Het was nochtans de bedoeling er met de bepalingen in artikel 11 voor te zorgen dat de operationele kosten en de investeringskosten gedeeltelijk zouden worden gedragen door de constructeurs. De autoconstructeurs staan immers ook in voor de kosten van de veiligheidsgordels. Men zou dus ook van de operatoren kunnen eisen dat ze de kosten van het aftappen gedeeltelijk dragen ten einde misbruiken op dit vlak te voorkomen.

Kan de minister ons meedelen hoeveel tapmaatregelen er in de jaren 1997, 1998, 1999 en 2000 werden uitgevoerd en op hoeveel onderzoeken deze maatregelen betrekking hadden? Wat is de stand van zaken van het belangrijke uitvoeringsbesluit dat is gebaseerd op artikel 11 van de wet van 30 juni 1998? Wat is de evolutie van de uitgavenpost "Kosten niet voorzien in het Algemeen Reglement op de gerechtskosten in strafzaken" in 1995, 1996, 1997, 1998, 1999 en 2000? Wat is het aandeel van dit bedrag dat betrekking heeft op tapmaatregelen? De beleidsnota Justitie 2001 vermeldt een bedrag van 200 miljoen frank. Dit is een schromelijke onderschatting van de reële kosten van de telefoontap op jaarbasis.

01.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, net zoals de heer Letermé streef ik een correcte uitvoering na van de wet op het aftappen via de telefoon van gegevens die nuttig kunnen zijn in de strijd tegen de georganiseerde misdaad.

De drie vragen die door de heer Letermé werden gesteld en die respectievelijk betrekking hebben op de inventaris waaraan men de effectiviteit wil toetsen, het koninklijk besluit voor de uitvoering van de wet en de kostprijs, kan men bij een dergelijk debat niet uit de weg gaan.

Men kan het aantal tapmaatregelen en het aantal gerechtelijke onderzoeken waarbij een tapmaatregel werd bevolen, gemakkelijk nagaan aangezien artikel 90^{decies}, tweede lid van het Wetboek van Strafvordering bepaalt dat hierover een verslag moet worden opgesteld. Deze verslagen zijn systematisch opgesteld en momenteel beschikken we over vier evaluatierapporten. Het eerste werd in het dienstjaar 1995 opgesteld door het directoraat-generaal Strafwetgeving en Rechten van de Mens. Het tweede werd voor het dienstjaar 1996 door de dienst Strafrechtelijk Beleid opgesteld. Om opportuniteitsredenen is er voor de werkzaamheden in de periode 1997 tot midden 1998 geen verslag opgesteld. In die periode vond er immers een wetswijziging plaats. De dienst Strafrechtelijk Beleid heeft het derde evaluatierapport opgesteld voor de periode van 10 juli 1998 tot 1 juli 1999.

Ik heb er herhaaldelijk op aangedrongen om dit laatste evaluatierapport te bespreken in de Opvolgingscommissie voor de georganiseerde criminele organisaties. De Senaat heeft in haar werkzaamheden met betrekking tot deze commissie blijkbaar andere prioriteiten gelegd. Ik ben evenwel bereid een aantal cijfers te verstrekken voor de evaluatieperiode van 10 juli 1998 tot 1 juli 1999. Er werden 289 maatregelen bevolen en 179 gerechtelijke onderzoeken hebben aanleiding gegeven tot de maatregelen beoogd in het artikel 90^{ter}, *nonies* van het Wetboek van Strafvordering.

Het rapport dat de periode van 1 juli 1999 tot 1 juli 2000 moet omvatten, wordt op dit ogenblik door de dienst Strafrechtelijk Beleid opgesteld. Ik beschik op dit ogenblik evenwel nog niet over de cijfers.

Wat het koninklijk besluit betreft, kan ik u meedelen dat het om een technisch besluit gaat, zoals bedoeld in artikel 11 van de wet van 1998 op de telefoontap. Het besluit werd in mei 2000 opgesteld.

Het werd vervolgens op 5 juli 2000 overgezonden aan de commissie voor de Bescherming van de Levenssfeer. Deze commissie heeft in de maand september 2000 bijkomende informatie gevraagd. Ik heb van de betrokken dienst vernomen dat het advies eerstdaags mag worden verwacht. Het koninklijk besluit kan dan worden afgewerkt en dan hebben we de eigenlijke uitvoeringsfase bereikt.

Ten derde, de kostprijs. Mijn administratie deelt

mij mee dat in de uitgavenpost "Kosten niet voorzien in algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken" de volgende bedragen zijn opgenomen. In 1995 ging het om een bedrag van 87 miljoen Belgische frank. In 1996 bedroeg het 107 miljoen frank. In 1997 ging het om 177 miljoen frank. Voor 1998 wordt een bedrag van 474 miljoen frank vermeld en in 1999 bedroeg het 349 miljoen frank.

Tot en met 31 december 1998 was bovenvermelde uitgavenpost onvoldoende uitgesplitst om het bedrag van de uitgaven voor de telefoontap juist te kunnen bepalen. Om die reden heeft men een nieuwigheid ingevoerd die sinds 1 januari 2000 van toepassing is. Vanaf dat moment weten we precies welk bedrag wordt besteed in de uitgavenpost die "Livingston" wordt genoemd. De huur van de af luisterapparatuur wordt in die rubriek opgenomen. Voor de periode van 1 januari 2000 tot en met 7 november 2000 gaat het om een bedrag van 57.089.151 frank. Het totale budget dat voor deze uitgavenpost "Livingston" is uitgetrokken, bedraagt 80 miljoen frank.

Er bestaan wel statistische gegevens van de uitgaven voor het af luisteren van telefoongesprekken. In 1999 werd 66.594.155 frank uitgegeven en voor de eerste zes maanden van dit jaar zitten we aan een bedrag 15.359.000 frank. Aan de hand van deze gegevens blijkt dat het voorziene bedrag van 200 miljoen frank vrij juist was ingeschat.

01.03 Yves Leterme (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn betrokkenheid bij de telefoontap. Ik moet wel vaststellen dat wij pas 3 jaar na de wetswijziging tot een aangepaste toepassing van artikel 11 komen.

Wat de bespreking van het evaluatieverslag betreft, denk ik dat wij bij gebrek aan initiatief terzake in de Senaat hier in de Kamer moeten overgaan tot deze bespreking. Misschien moeten we dit organiseren op het ogenblik dat het koninklijk besluit wordt gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Ik zal de cijfers die de minister heeft gegeven bestuderen. Mij lijkt het zeer eigenaardig dat men in 1998 plots een opstoot heeft gekend tot 474 miljoen frank. Dit had misschien te maken met het feit dat men dit begrotingsartikel niet op een correcte manier heeft kunnen opsplitsen. Ik beaam de stelling van de minister: indien de cijfers kloppen dan is het geraamde bedrag van 200

miljoen frank een correcte benadering. Ik zal dit dossier volgen. Een aantal misverstanden lijkt mij in elk geval reeds te zijn uitgeklaard.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter:** Mijnheer Leterme, deze problematiek kan uiteraard gekoppeld worden aan de bespreking van de beleidsnota. We zullen die nota, die we gisteren pas hebben ontvangen, volgende week bespreken. Misschien is het beter de bespreking te koppelen aan de bespreking van het koninklijk besluit.

01.04 Yves Leterme (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik vind uw voorstel om de bespreking te koppelen aan de bespreking van de beleidsnota ook goed. Ik zou u enkel willen vragen om deze nota en het evaluatieverslag te verspreiden onder de leden van deze commissie.

De **voorzitter:** Mijnheer de minister, is er enig probleem om ons dit evaluatieverslag te bezorgen?

01.05 Yves Leterme (CVP): Het gaat hier om de periode van 1 juli 1998 tot 1 juli 1998.

01.06 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, normaal gezien kan dit geen probleem zijn. Ik moet enkel zeggen dat men in het verleden inging op een verzoek van de voorzitter van de Opvolgingscommissie voor de georganiseerde misdaad, senator Vandenberghe, om de gegevens daar mee te delen omdat dit behoorde tot de taak van die opvolgingscommissie. Persoonlijk ben ik geneigd dit document ook aan deze commissie te geven. Ik zie niet in wat het probleem zou zijn omdat de wetgever terzake nu eenmaal openbaarheid heeft gewild.

De **voorzitter:** Mijnheer de minister, het is misschien goed als u uw kabinet de nodige instructies zou geven zodat we het document vandaag kunnen ontvangen en verspreiden. Op die manier kan het volgende week tijdens de bespreking van de beleidsnota aan bod komen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Samengevoegde interpellaties van - mevrouw Jacqueline Herzet tot de minister van Justitie over "de uitvoering die wordt gegeven aan de werkzaamheden van de "commissie-Cornelis" voor de hervorming van de jeugdbeschermingswet" (nr. 532)

- de heer Bart Laeremans tot de minister van Justitie over "de aanpak van de jeugdcriminaliteit en de invoering van het jeugdsanctierecht" (nr. 546)

02 Interpellations jointes de

- Mme Jacqueline Herzet au ministre de la Justice sur "les suites réservées aux travaux de la commission « Cornelis » concernant une réforme de la loi sur la protection de la jeunesse" (n° 532)

- M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "la lutte contre la délinquance juvénile et l'instauration du droit sanctionnel pour les jeunes" (n° 546)

02.01 Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC):
Monsieur le président, monsieur le ministre, depuis bientôt près de dix ans, la question de la réforme de la législation relative à la protection de la jeunesse est à l'étude et n'a toujours pas abouti au dépôt d'un projet de loi sur le bureau de notre assemblée. Les promesses et les engagements n'ont pourtant pas manqué.

Où en sommes-nous depuis le dépôt du rapport final de la commission nationale pour la réforme de la législation relative à la protection de la jeunesse instituée en 1991 et présidée par l'avocat général Cornelis?

Déposé en 1996, ce rapport fit l'objet de brèves discussions au sein des commissions réunies de la Justice de la chambre et du sénat. A l'issue de ces premiers débats, le ministre de la Justice s'était engagé à déposer dans les plus brefs délais un projet de loi au parlement. Or, nous sommes aujourd'hui en l'an 2000 et nous ne voyons toujours rien venir.

Au printemps 1996 et en 1997, le ministre de la Justice, Stefaan De Clerck, s'engageait à nouveau à déposer rapidement un projet de loi en la matière et annonçait qu'il avait chargé le professeur Walgraeve de diriger une étude préalable à l'élaboration d'un éventuel projet de loi portant réforme de la législation relative à la protection de la jeunesse. Le professeur Walgraeve s'acquitta de sa mission et traduisit dans des propositions concrètes, en y intégrant une dimension restauratrice, le modèle sanctionnel proposé par la commission «Cornelis». Interrogé en commission, le ministre de la Justice confirma sa volonté de procéder, dans le courant de l'année 1998, à la rédaction d'un projet de loi, rédaction qui n'a toujours pas été entamée.

En 1998, la réforme de la législation relative à la

protection de la jeunesse fut inscrite au sein des accords Octopus. Et vous savez combien, monsieur le ministre, cette réforme fait l'objet de nos préoccupations. Au mois de novembre de la même année, le ministre de la Justice, Tony Van Parys, confirma, en réponse à une question qu'on lui adressait en commission, que son cabinet travaillait à la rédaction d'un avant-projet de loi dont le texte n'était pas définitif et était discuté au sein d'un comité d'accompagnement composé de magistrats, de professeurs d'université et d'avocats. Le ministre de la Justice annonçait également sa volonté d'entamer, avant le dépôt d'un projet de loi, une discussion avec les communautés afin de mettre au point une sorte d'accord de coopération destiné à rencontrer certaines difficultés particulières issues de la répartition des compétences entre l'Etat fédéral et les Communautés dans le domaine de la protection de la jeunesse. Ces difficultés, nous le savons tous, existent toujours.

Monsieur le ministre, en réponse à une question que je vous adressais en octobre 1999, vous annonciez la finalisation des travaux de la commission «Cornelis» en confiant l'élaboration d'un cadre de projet de loi à un magistrat gantois justifiant d'une expérience professionnelle de plus de 25 ans en droit de la jeunesse. Vous nous annonciez également que le texte de l'avant-projet de loi devrait être prêt avant la fin de cette année et accorderait un rôle primordial au concept de probation.

Par ailleurs, nous avons pu constater que le plan fédéral de sécurité et de politique pénitentiaire érigeait la lutte contre la délinquance juvénile en priorité. Vous précisez dans votre plan qu'il est nécessaire d'adopter une nouvelle loi qui apporterait «des réponses claires et honnêtes à la délinquance juvénile et qu'il s'impose d'être franc vis-à-vis du jeune et d'affirmer clairement que des sanctions privatives de liberté peuvent être infligées». Vous insistiez également pour que les nouvelles réponses de la délinquance juvénile aient une connotation positive. Je vous cite à nouveau. «Le but est de prévoir une sanction constructive, avec un aspect de réparation de la victime, tandis que le placement, surtout celui en régime fermé, doit être le remède ultime et l'exception». Vous précisez encore que la neutralisation temporaire, «compte tenu de l'âge du délinquant, doit passer aussi vite que possible, dans une structure de moins en moins résidentielle, à une rééducation individuelle adaptée à la norme en vue de son intégration sociale». Objectif que nous partageons aussi, monsieur le ministre.

Enfin dans la version définitive de votre plan, vous ajoutiez, afin de répondre aux critiques formulées par les communautés, que «d'éventuelles réponses à la délinquance juvénile seront débattues avec les communautés».

Monsieur le ministre, je souhaiterais obtenir des renseignements plus précis sur trois points.

En réponse à une question orale que je vous avais posée l'année dernière, vous affirmiez qu'un avant-projet de texte serait prêt avant la fin de cette année. Où en est l'élaboration de ce texte à la date d'aujourd'hui? Vous serait-il possible de nous exposer les lignes directrices dégagées par M. Maes et que vous entendez concrétiser d'ici la fin de cette année? M. Maes est-il toujours disposé à rencontrer de manière informelle les membres du parlement ou en tous cas ceux de la commission de la Justice intéressés par cette matière?

Le deuxième éclaircissement que je souhaite obtenir concerne la répartition des compétences entre l'Etat fédéral et les communautés. Estimez-vous, monsieur le ministre, que cette répartition est toujours cohérente? Envisagez-vous des transferts de compétences dans un sens ou dans l'autre? Si oui, dans quel sens? Si non, pour quelle raison?

Le troisième éclaircissement que je vous demande a trait au premier rapport de la commission «Cornelis» qui avait souligné l'absence de politique organisant une récolte de données empiriques relatives à la délinquance juvénile. En 1999, vous aviez commandé un important travail statistique à l'Institut national de Criminalistique et de Criminologie en vue d'organiser une recherche et de permettre une évaluation des décisions prises par les parquets et les tribunaux de la jeunesse à l'égard des mineurs qui leur sont déférés sur la base d'un fait qualifié d'infraction.

Un rapport intermédiaire avait été présenté en 1999. Nous attendons le rapport final avant la fin de cette année. Où en sont les travaux à cet égard?

02.02 **Bart Laeremans** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik moet mijn collega uit de meerderheid overschot van gelijk geven met haar opmerkingen over het langdurig aanslepen van de totstandkoming van de wetgeving inzake het jeugdsanctierecht. Ik heb in het verleden meermaals bevestigd dat wij in dit thema

grotendeels op dezelfde golflengte zitten.

In 1991 is de commissie-Cornelis totstandgekomen. In 1996 heeft zij een behartenswaardig rapport afgeleverd. We zijn nu bijna in het jaar 2001, maar er is nog altijd geen concreet werk van gemaakt dat voor de buitenwereld zichtbaar is. Ik heb de voorgangers van de minister, onder andere de heer De Clerck en de heer Van Parys, daarover herhaaldelijk ondervraagd. Toen zei men dat het kabinet bezig was met de voorbereiding, de gemeenschappen zouden worden gecontacteerd, enzovoort. Collega Van Parys heeft toen duidelijk verklaard dat de federale overheid wel degelijk voor de problematiek van gesloten jeugddetentiecentra bevoegd is. Die zouden er snel komen. Deze verklaringen werden eind 1998 of begin 1999 afgelegd. We zijn ondertussen geen stap verder geraakt in deze materie. De huidige minister heeft, enerzijds, al verschillende keren beklemtoond dat de problematiek van de jeugdcriminaliteit voor hem een prioriteit is. Anderzijds heeft hij bij de laatste bespreking van het Veiligheidsplan gezegd dat de gesloten jeugddelinquentiehuizen pas worden opgericht als de nieuwe wet is goedgekeurd.

Mijnheer de minister, op 21 maart 2000 heb ik u over deze problematiek ondervraagd. Toen heeft u een paar zeer concrete antwoorden gegeven. U verklaarde dat het perfect mogelijk zou worden te zeggen wanneer het jeugdsanctierecht verder zal evolueren. Ik zal daar straks op terugkomen. U zei ook dat het ontwerp eind 2000 bij het parlement zou kunnen worden ingediend. Dit betekent dat het voordien reeds in een wetsontwerp moet worden gegoten, dat het in de Ministerraad moet worden besproken en dat het advies van de Raad van State moet worden ingewonnen. Dat zou allemaal voor het einde van dit jaar moeten gebeuren. Dat einde komt stilaan naderbij. Mijnheer de minister, hoever staat u hiermee? Hebt u uw belofte gehouden? Is het ontwerp in de Ministerraad goedgekeurd? Is het voor advies aan de Raad van State voorgelegd? Als dat zo is, dan hebt u op dat vlak uw belofte gehouden, maar vind ik het wel spijtig dat we in deze Kamer geen debat over de krachtlijnen hebben kunnen voeren. Als het ontwerp nog niet in de Ministerraad is goedgekeurd en nog niet bij de Raad van State ligt, dan moeten de krachtlijnen mee door deze commissie kunnen worden bepaald.

U hebt ook verklaard dat u een aantal zaken in verband met de bevoegdheden zou uitklaren. U zou een grondwetspecialist raadplegen over de verdeling van bevoegdheden en dergelijke. Is dit

intussen gebeurd? Is hierover enige duidelijkheid geschapen?

In het debat over het Veiligheidsplan werden gesprekken met de gemeenschappen inzake de jeugddelinquentie aangekondigd. Hoever zijn die gesprekken gevorderd? Ik zou ook graag iets meer vernemen over de opvangplaatsen. In uw antwoord op mijn interpellatie van 21 maart hebt u vrij concrete aantallen gegeven. Toen zei u dat in Mol 30 plaatsen voor jongens, met een uitbreidingscapaciteit van 10, zijn gepland. In Vlaanderen zouden ook 40 plaatsen voor meisjes beschikbaar zijn. In Wallonië bestaan verschillende eenheden van 11 personen. In september 2000 zouden er 11 plaatsen bijkomen, want een totaal van 44 betekent en 13 plaatsen voor meisjes. In het Veiligheidsplan hebt u gezegd dat we met de Gemeenschappen zouden overeenkomen om in 50 plaatsen per Gemeenschap te voorzien. Dat is heel eigenaardig als aan Vlaamse kant eigenlijk al 80 plaatsen beschikbaar zijn. Dat zou een achteruitgang van 30 plaatsen betekenen, tenzij u bedoelt dat er 50 plaatsen voor jongens en 50 plaatsen voor meisjes moeten komen. Kunt u deze zaak - zeker wat de tegenspraak tussen enerzijds uw antwoord en anderzijds het Veiligheidsplan betreft - wat verduidelijken?

Is er een verschil inzake het detentieregime dat nu in de gesloten opvangcentra wordt toegepast en hetgeen zal worden gecreëerd? Of gaat het louter om meer opvangplaatsen?

Is het de bedoeling alleen meer van hetzelfde te creëren of wordt het een bijzonder detentieregime? Zal er een bijzondere rol voor Justitie worden weggelegd? Moet Justitie ook de bijkomende kosten dragen of zullen die door de gemeenschappen worden gedragen? Mijnheer de minister, ik wens terzake verduidelijking te krijgen, zeker in het licht van de begrotingsproblematiek.

Werd u door uw partijgenoten van Mechelen reeds gecontacteerd? U weet dat daar een akkoord bestaat over de zerotolerantie, ook inzake jeugddelinquentie. Op welke manier zal Justitie deze zerotolerantie mee helpen uitbouwen? Wordt er gewerkt aan de uitbreiding van de opvangcapaciteit voor jeugdige criminelen?

02.03 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, ik ben er niet van op de hoogte dat de heer Laeremans zich aansluit bij de interpellatie van mevrouw Herzet. Dit betekent niet dat ik geen antwoord zal proberen te geven. Op een aantal gedetailleerde vragen zal dit echter vandaag niet

lukken. Ik zal hem terzake volgende week antwoorden op het ogenblik dat de beleidsnota wordt besproken.

De **voorzitter**: Het is u per fax overgemaakt op 13 november om 15.25 uur.

02.04 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, dat is mogelijk. Ik heb het in ieder geval niet gekregen. Ik zal nagaan wat er bij mij in huis verkeerd gelopen is.

Madame Herzet, je suis à même de vous apporter des renseignements plus précis quant à votre demande concrète concernant l'avancement des travaux de réforme de la loi sur la protection de la jeunesse de 1965. J'ai des observations quant à l'élaboration du texte et quant aux lignes directrices. Je vais aborder votre question concernant la volonté de M. Maes de donner des informations, même si cela se fait de manière informelle, et je répondrai également à la deuxième et à la troisième série de questions que vous avez posées.

Quant à l'élaboration du texte, l'avant-projet de loi devrait sans contre-temps être finalisé fin de cette année, comme promis, à quelques détails près, notamment en ce qui concerne la procédure pouvant être menée devant le tribunal de la jeunesse. A la suite de son articulation avec les décrets communautaires sur l'aide à la jeunesse, il y a encore quelques problèmes. Le commentaire des articles, les dispositions transitoires et le contrôle de la conformité des traductions des textes sont également prêts. Vous n'êtes pas sans savoir que nous devons ensuite passer les intercabinets et l'Inspection des finances et du budget, la consultation des communautés, le Conseil des ministres et le Conseil d'Etat. Telle est malheureusement la façon normale de travailler.

Hiermee heb ik ook geantwoord op de eerste vraag van collega Laeremans. Indien de belofte inhield dat de teksten klaar zouden zijn tegen 1 januari 2001, dan kan ik u zeggen dat ze klaar zullen zijn, maar ze zullen de toetsing door de Ministerraad nog niet hebben doorstaan. Laat dat duidelijk zijn.

Het is overigens geen gemakkelijke aangelegenheid. Indien het dat wel was, dan ben ik ervan overtuigd dat naar aanleiding van een individueel initiatief van een parlementslid ongetwijfeld een wetsvoorstel met betrekking tot deze materie zou zijn ingediend.

Quant aux lignes directrices, l'option fondamentale de la réforme envisagée consiste à donner des réponses aux comportements délinquants des mineurs et des jeunes qui soient claires, honnêtes et plus proches de la situation concrète et évolutive, tout en accordant une attention particulière aux garanties juridiques.

Tout d'abord, une approche plus pragmatique du comportement délinquant des mineurs et des jeunes doit offrir un éventail de réponses appropriées aussi vaste que possible. L'approche est déjà aujourd'hui la plupart du temps un mélange de réponses. En fonction du cas concret, l'accent est mis sur l'une ou plusieurs des réponses précitées qui seront axées sur la protection, l'assistance, le traitement curatif, la guidance et la pédagogie, la réparation, la défense sociale ainsi que sur la sanction et la responsabilisation.

La nouvelle loi doit par conséquent tendre à un équilibre entre tous ces éléments d'intervention à caractère différent et évoluant d'ailleurs au cours de l'intervention globale. L'accentuation d'un élément d'intervention sera évidemment différente en fonction de la personne de l'intéressé et du contexte dans lequel se trouve le mineur, de la gravité des faits qualifiés infraction, de leurs dommages individuels ou sociaux, ainsi que du moment où s'est produite l'infraction. Des instruments appropriés seront alors mis en oeuvre sur la base de ces accents. Le mineur et le secteur de la jeunesse ont toutefois le droit à la clarté, à l'honnêteté et à la sécurité juridique lors de toute intervention. C'est la raison pour laquelle il est essentiel que pour chaque intervention et pour chaque réponse, une explication honnête soit donnée sur le pourquoi, le parcours envisagé, sur la finalité sincère et les caractéristiques de l'intervention des autorités et que les garanties juridiques les plus optimales soient toujours attribuées

Pour ne donner qu'un exemple, l'on approchera différemment la phase des mesures pouvant être prises au provisoire et celle des mesures et des sanctions au fond. Dans une même cause, vis-à-vis du même mineur, le juge de la Jeunesse du provisoire ne sera pas le même que celui du fond et un troisième sera chargé de l'exécution des mesures et des sanctions.

Dit is wel een belangrijk onderdeel. Het houdt in dat, zowel voor de voorlopige maatregelen, voor de maatregelen ten gronde, als voor de strafuitvoering, in het kader van de jeugdrechtbank verschillende rechters zich over

de zaak moeten buigen, precies om te vermijden dat één jeugdrechter de zaak op een bepaald punt blokkeert, met al de gevolgen daaraan verbonden. Dat gebeurde in het verleden en dreigt de effectiviteit van het jeugdrecht uit te hollen.

La possibilité encouragée de la médiation passe comme un fil transparent à travers tous les stades de la procédure qui, elle, sera claire et structurée. Les mesures et les sanctions au fond se défendent d'être le reflet des principes de subsidiarité et de proportionnalité tout en tenant compte de la situation spécifique du mineur d'âge. On y retrouve une influence certaine de la loi sur le sursis et la probation.

Quant à votre troisième question à propos de l'intervention de M. Christian Maes, je précise qu'il est tout disposé à rencontrer de manière informelle des membres du parlement intéressés par cette matière qui lui tient spécialement à cœur, comme je l'ai déjà dit précédemment.

En réponse à votre deuxième question, afin de rendre la répartition des compétences entre l'Etat fédéral et les communautés plus cohérente, le projet prévoit que le critère de l'intervention résiderait dans le caractère principal de l'intervention, à distinguer de son caractère accessoire. Actuellement, la contrainte peut, sur base des critères de la Cour d'arbitrage, constituer un élément de l'assistance. De plus, un aspect pédagogique peut être lié au vécu principal d'une souffrance inhérente à toute sanction. Mais, intrinsèquement, le dosage, l'humanisation et la souffrance ne changent rien à cette caractéristique essentielle de la sanction et de la peine. Dans la réforme envisagée, les communautés seraient compétentes si l'assistance est le caractère principal de l'intervention, alors que si celle-ci est principalement à caractère sanctionnel et de protection de la sécurité publique, elle relèverait exclusivement de la compétence des autorités fédérales.

Enfin, la recherche confiée à l'IMCC concernant la délinquance des mineurs et les décisions prises en cette matière par les parquets et les tribunaux de la jeunesse sera soumise au comité d'accompagnement le 30 novembre prochain. Le rapport de recherche relative aux décisions des juges de la jeunesse devrait être prêt fin de cette année. Celui concernant les résultats traités provenant des interventions des parquets est retardé suite à des problèmes accumulés concernant le personnel de recherche.

Mijnheer Laeremans, ik heb er reeds op gewezen dat ik uw interpellatieverzoek niet heb ontvangen. Ik heb er echter geen moeite mee de vragen te beantwoorden en stel voor dat ik volgende week tijdens de bespreking van de beleidsnota dieper inga op de praktische en technische vragen in verband met de jeugddelinquentie.

02.05 **Jacqueline Herzet** (PRL FDF MCC):
Monsieur le ministre, merci pour votre réponse. Elle va dans le bon sens mais, sans le texte, il nous est difficile de nous prononcer. Je voudrais néanmoins émettre certaines réserves lorsque vous dites qu'il y aura des juges différents quant aux mesures provisoires et au fond. Toute la procédure ne va-t-elle pas en être alourdie? Il me semble que les délais de jugement devaient être relativement courts afin que le jeune sache très vite ce qui l'attend.

Je reviens à la répartition des compétences. Vous dites très bien que l'aspect humain relèvera du domaine des Communautés et que l'aspect protection concernera le fédéral, mais vous savez que les compétences vont encore se chevaucher et, potentiellement, cela créera une source de conflits. J'ignore quelle est la solution mais ce n'est pas encore la panacée et il faudra chercher ensemble ce qu'on peut faire pour que tout soit enfin clairement défini. En effet, ce qui se passe maintenant n'est ni bon, ni efficace dans l'intérêt des jeunes.

02.06 **Bart Laeremans** (VLAAMS BLOK):
Mijnheer de voorzitter, Mijnheer de minister, ik stel vast dat het ontwerp niet voor het einde van het jaar bij de Kamer zal worden ingediend. Dat valt van tevoren niet altijd exact te berekenen, maar u had een zeer duidelijk schema gegeven dat nu niet wordt nageleefd. Dat biedt ons wel de gelegenheid om hier al een diepgaander debat over te houden dan hier vandaag het geval was. Het bleef nu immers oppervlakkig. U gaf wel krachtlijnen, maar we moeten dit nader kunnen bestuderen voor we hier dieper op ingaan. Het bleef bovendien allemaal zeer summier. In het kader van de bespreking van de hervorming van het penitentiair regime zal duidelijk ook een aspect jeugd aan de orde zijn. We kunnen dan best ook even spreken over de jeugdproblematiek aan de hand van een nota die iets meer zegt over wat dit ontwerp allemaal zal inhouden. Anders worden we gewoon geconfronteerd met een zeer uitvoerig werkstuk bestaande uit gedetailleerde regelingen waar nauwelijks nog wat aan te veranderen valt. Het zou nuttig zijn als wij tevoren de krachtlijnen kunnen bespreken. Ik vrees dat, als dit nog moet worden goedgekeurd door de regering en

bepaalde interkabinettenwerkgroepen en beoordeeld door de Raad van State, wij ook in tijdsnood zullen komen. Wij moeten dan nog een jaar wachten voor we dit in september of oktober van volgend jaar ernstig kunnen bespreken. Velen zullen dan al uitkijken naar de volgende verkiezingen. Het zou dan ook beter zijn om dit debat vroeger te kunnen voeren.

Mijnheer de minister, ik heb er begrip voor dat er iets fout is gelopen op uw kabinet. Missen is menselijk. Vrijdagavond heb ik mijn voorstel ingediend. Als we voor een mondelinge vraag op donderdag drie uur voordien nog vragen kunnen indienen, moet u in principe toch in staat zijn om te antwoorden op een vraag die vele uren voordien werd ingediend. Nogmaals, ik heb er begrip voor dat u door uw diensten niet tijdig werd ingelicht maar ik hoop dat dit in de toekomst niet te vaak meer hoeft voor te vallen.

Mijnheer de minister, ik hoop ook dat u iets meer gedetailleerd kunt antwoorden dan op het interpellatieverzoek zelf. Ik zal het u straks geven zodat u er zeker niet naar moet gaan zoeken op uw kabinet. Ik heb wat meer gedetailleerde vragen gesteld omdat ik opnieuw naar uw antwoorden van maart ben gaan kijken. In verband met de aantallen hebt u toen gezegd dat er 30 opvangplaatsen voor jongens waren in Vlaanderen en dat er 10 bij zouden komen. In Wallonië waren er 44. In uw veiligheidsplan hebt u het over twee keer 50. Gaat het dan om 50 per geslacht en dus in totaal 100 voor jongens en 100 voor meisjes in heel het land? Ook wil ik graag weten of er iets zal veranderen aan de aard van het detentieregime. Zal Justitie daar zelf een zekere rol in spelen en bepaalde kosten dragen of zal alles door de Gemeenschappen moeten worden gedragen? Ook de vraag in verband met Mechelen zal ik volgende week zeker opnieuw stellen naar aanleiding van de beleidsnota. Ik hoop dat u dan een meer concreet antwoord zult kunnen geven.

Ik zal ook een motie indienen om een debat over de krachtlijnen van het jeugdsanctierecht te kunnen voeren in deze commissie en om - in tegenstelling tot uw veiligheidsplan - snel over te kunnen gaan naar gesloten centra. Uw standpunt is dat die er pas kunnen komen als het ontwerp is goedgekeurd. Ik vrees dat we dan al aan het einde van deze legislatuur zullen zitten. Naar mijn oordeel en ook naar het oordeel van de meerderheidspartijen van een stad als Antwerpen is het nodig om veel sneller gesloten detentiecentra voor jongeren te krijgen dan pas na het goedkeuren van het ontwerp dat u zult

indienen.

02.07 Marc Verwilghen, ministre: Monsieur le président, concernant les questions posées par Mme Herzet, je me dois de rappeler que la procédure relative au traitement des situations impliquant des jeunes mineurs d'âge est déjà accélérée - ce qui est absolument nécessaire. Pour ma part, je ne pense pas que faire la distinction entre les phases provisoire, du fond et de l'exécution et faire intervenir différents juges à chacun de ces stades compliquent les procédures. Nous sommes même forcés d'agir de la sorte. Dans le droit des majeurs, nous rencontrons la même procédure: le juge de la phase provisoire, celui du fond et celui de l'exécution y sont également trois personnes différentes. Il y a donc là une similarité, qui constitue, du reste, sur le plan international, une obligation à respecter.

Relativement aux difficultés éventuelles pouvant survenir dans les rapports avec les communautés, il est évident que des contacts permanents doivent être noués avec celles-ci durant toute l'élaboration de cette loi - ce dont M. Maes s'est d'ailleurs chargé - afin d'éviter tout blocage ou tout freinage. Ce dialogue nous a permis de prendre en considération les problèmes qui s'étaient posés et d'y apporter une solution appropriée et acceptable pour les Communautés.

De heer Laeremans hoopt dat dit niet te vaak voorvalt. Welnu, het is de eerste keer dat dit voorvalt en ik betreur dat natuurlijk ook. Het is niet mijn gewoonte mij aan een vraag te onttrekken. Als ik ze kan beantwoorden, zal ik dat onmiddellijk doen. Daarom heb ik u voorgesteld erop te antwoorden naar aanleiding van de bespreking van de beleidsnota volgende week.

U weet in elk geval dat de regering jeugddelinquentie tot een prioriteit heeft gemaakt in het Veiligheidsplan. Daartoe werden een aantal schikkingen getroffen. Dit wetsontwerp past in die prioriteiten. Het spreekt vanzelf dat een aantal beslissingen werden genomen over de rol die Justitie moet spelen wanneer een minderjarige in een welbepaalde situatie moet worden opgesloten. Wij kiezen er niet voor minderjarigen in een jeugdgevangenis op te sluiten, zoals sommigen vroegen. Wij opteren wel degelijk voor gesloten instellingen waar Justitie zijn verantwoordelijkheid zal opnemen wat de sancties betreft. Ik zal hierover ongetwijfeld terugkomen in de loop van volgende week naar aanleiding van de beleidsnota die dan wordt besproken.

02.08 Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC): Monsieur le président, ne pourrions-nous pas nous réunir un mardi midi avec le ministre et M. Maes? Si vous n'organisez pas vous-même cette réunion, je crains fort que cela ne se fasse jamais. Cette affaire traîne depuis des années. Je souhaiterais rencontrer M. Maes en compagnie des membres de la commission qui sont intéressés. Vous pourriez prévoir cette réunion un mardi midi puisque nous sommes tous présents à ce moment-là.

Le président: Nous essaierons de le faire, dans la mesure de nos possibilités.

Moties

Motions

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Bart Laeremans, Filip De Man en Guy D'haeseleer en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellaties van mevrouw Jacqueline Herzet en de heer Bart Laeremans
en het antwoord van de minister van Justitie,
vraagt de regering:

- een debat aan te gaan met de Kamer over de krachtlijnen van het op stapel staande jeugdsanctierecht;
- snel werk te maken van gesloten jeugddelinquentiecentra".

Une motion de recommandation a été déposée par MM. Bart Laeremans, Filip De Man et Guy D'haeseleer et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu les interpellations de Mme Jacqueline Herzet et M. Bart Laeremans
et la réponse du ministre de la Justice,
demande au gouvernement:

- d'organiser un débat avec la Chambre sur les lignes de force du droit sanctionnel pour les jeunes, actuellement en cours d'élaboration;
- de s'occuper rapidement de la question des centres fermés pour jeunes délinquants".

Een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Jacqueline Herzet en de heer Thierry Giet.

Une motion pure et simple a été déposée par Mme Jacqueline Herzet et M. Thierry Giet.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement.
La discussion est close.

03 Samengevoegde mondelinge vragen van
- de heer **Tony Van Parys** aan de minister van Justitie over 'het afvoeren van het opsporingsprogramma "Oproep 2020" (nr. 2616)

- de heer **Guy D'haeseleer** aan de minister van Justitie over 'het verdwijnen van het programma "Oproep 2020"' (nr. 2617)

03 Questions orales jointes de

- M. **Tony Van Parys** au ministre de la Justice sur 'la disparition du programme télévisé «Oproep 2020»' (n° 2616)

- M. **Guy D'haeseleer** au ministre de la Justice sur 'la disparition du programme télévisé «Oproep 2020»' (n° 2617)

03.01 Tony Van Parys (CVP): Mijnheer de voorzitter, een paar weken geleden heb ik via de media vernomen dat het opsporingsprogramma "2020" zal verdwijnen. Dat zou zeer jammer zijn omdat er nogal wat redenen zijn om dergelijke opsporingsprogramma's te behouden. Ten eerste, heeft het programma tot positieve resultaten geleid in de dossiers die erin aan bod zijn gekomen. In het verleden heb ik altijd de indruk gehad dat het programma een bijzondere hulp was voor de speurders en de magistraten die met deze dossiers bezig waren. Ik herinner me dat het team van het departement Justitie dat deze programma's begeleidde bijzonder gemotiveerd was en waarschijnlijk nog altijd is. Het is steeds bereid ondersteuning te geven. Het programma maakt dus mogelijk dat resultaten worden bereikt en dat hulp kan worden geboden aan de speurders en de magistraten die met deze dossiers bezig zijn.

Er zijn ook andere redenen om dergelijke programma's te handhaven. De betrokkenheid van de burgers bij deze dossiers wordt door deze opsporingsprogramma's vergroot. Ze doen een beroep op het verantwoordelijkheidsgevoel van de burgers, dat op het gebied van justitie ruimer moet worden gezien dan de concrete dossiers. In deze programma's zit een opvoedkundig element; ze zetten mede aan tot burgerzin. Natuurlijk zijn de kijkcijfers voor deze programma's niet gelijk aan de kijkcijfers voor andere programma's die veeleer een beroep doen op het sensatiegevoel. Mensen kijken liever naar Betty en Isabelle in "Big Brother" dan naar "Oproep 2020". We mogen ons echter niet altijd door kijkcijfers laten leiden: programma's met een inhoudelijke waarde, en in dit geval een

opvoedkundige waarde, verdienen hun plaats in de media.

Om die reden heb ik de volgende vragen aan de minister. Klopt het dat het opsporingsprogramma "Oproep 2020" zal worden afgevoerd? Werd deze beslissing genomen in overleg met Justitie? Ik meen te weten dat hierover contractuele afspraken werden gemaakt met de Franstalige zender? Loopt het contract ten einde? Zal de minister andere initiatieven nemen om de audiovisuele en geschreven media bij het opsporen van misdrijven te betrekken? De CVP-fractie is van mening dat dit absoluut noodzakelijk is. De RTBF bleef in dergelijke programma's geïnteresseerd; dit betekent dat sommige mensen in de media zich echt voor deze problematiek interesseren. Ik hoop dan ook dat een formule kan worden gevonden waarbij deze programma's behouden blijven. Ze dragen immers bij tot het opsporen van misdrijven en hebben een opvoedkundige waarde. Welke invloed hadden deze programma's op de Nederlandstalige en Franstalige zenders op de ophelderinggraad?

03.02 Guy D'haeseleer (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, het Vlaams Blok heeft met ongenoegen vastgesteld dat het einde werd aangekondigd van het opsporingsprogramma "Oproep 2020" op de commerciële omroep VTM. Uiteraard lagen commerciële argumenten aan de basis van deze beslissing. Woordvoerder Mark Van Lombeeck geeft toe dat de belangstelling van het publiek de jongste jaren is verminderd en dat VTM hieruit zijn conclusies heeft getrokken. Hij heeft in de pers ook duidelijk verklaard dat VTM niet overweegt in de toekomst opnieuw een dergelijk programma uit te zenden.

Afgezien van deze louter commerciële overwegingen kan men niet ontkennen dat het bewuste programma zijn maatschappelijk nut heeft bewezen en dat een soortgelijk programma in Vlaanderen zeker wenselijk is. Dit is ook de mening van de mensen van de Algemene Politie steundienst, die zwaar ontgoocheld zijn. Voor de cel Verdwijningen is dit een zwaar verlies omdat het programma in belangrijke mate heeft bijgedragen tot de opheldering van heel wat dossiers.

De dalende kijkcijfers zouden hoofdzakelijk te wijten zijn aan het latere uitzenduur van het programma. Het Vlaams Blok betreurt dat voor programma's zoals dit, die hun maatschappelijk nut hebben bewezen, geen plaats meer is in het medialandschap, althans wat de commerciële zender betreft. De kijkcijfers staan in elk opzicht

centraal.

Mijnheer de minister, welke redenen heeft VTM opgegeven voor het eenzijdig afvoeren van het programma? Hoeveel misdrijven werden er tijdens de uitzendingen behandeld? Hoeveel van deze zaken werden er ingevolge de uitzending in dit programma opgehelderd? Hoe evalueert de minister van Justitie dit programma? Waaruit bestond de materiële en/of financiële bijdrage die de overheid in de loop van de voorbije jaren voor dit programma heeft geleverd? Behoort een voortzetting van een soortgelijk programma in de nabije toekomst tot de mogelijkheden? Werden dienaangaande contacten gelegd met de openbare omroep VRT?

03.03 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, ik deel de mening van de leden dat een programma zoals "Oproep 2020" een functie heeft in ons medialandschap. De resultaten die naar aanleiding van dit programma werden geboekt, zijn niet enkel belangrijk voor het oplossen van individuele zaken, maar dragen bij tot het stimuleren van de burgerzin en de wil tot medewerking van de bevolking aan de gerechtelijke opdracht, die binnen een rechtstaat iedereen aanbelangt.

Het standpunt van VTM heeft mij verrast omdat wij met de verantwoordelijken van deze zender nog een onderhoud hebben gehad over de programmatie in de eerste helft van 2001 en omdat de programma's aan weerszijden van de taalgrens werden voorgesteld ter gelegenheid van de opening van het programmajaar.

Bij aangetekende brief van 30 oktober 2000 gericht aan de Algemene Politieundienst heeft de Vlaamse Mediamaatschappij het contract over het opsporingsprogramma "Oproep 2020" eenzijdig opgezegd. Er is geen enkel overleg met het ministerie van Justitie aan voorafgegaan. De reden van deze opzegging dient luidens deze brief te worden gezocht in de bredere toekomststrategie van het mediabedrijf Vlaamse Mediamaatschappij. De beslissing heeft geen gevolgen voor de uitvoering van het lopende contract. Uit dezelfde brief heb ik kunnen afleiden dat de samenwerking met de APSD en de verschillende politiediensten als een verrijkende ervaring werd beschouwd.

De zender VTM zal de drie resterende uitzendingen produceren met dezelfde kwaliteitsgaranties als voorheen. Als minister zal ik het nodige doen om de media te blijven betrekken bij de opsporing van daders van niet

opgeloste misdrijven en om een nieuwe aanbesteding uit te schrijven. Ik voel echter dat op het terrein belangstelling blijft bestaan en ik denk dus niet dat wij zonder brandstof zullen vallen wat dat betreft.

Ten vierde, van de dossiers die in 1999 in het programma werden behandeld, werd in 30,1% of bijna een op drie gevallen de zaak opgelost of werd dank zij de binnengelopen informatie belangrijke vooruitgang geboekt. Daarnaast werd in nog bijna 20% van de zaken enig positief resultaat bereikt. Die balans kan tot de verbeelding spreken, als u weet dat de ophelderingsgraad merkkelijk lager ligt dan de hier bereikte resultaten. Deze resultaten zijn ook vergelijkbaar met de vorige jaren, waar een ophelderingsgraad van bijna 30% werd bereikt. Voor 2000 worden deze resultaten op zijn minst bevestigd. Zo werden zeven op tien gevallen van de uitzending van 3 oktober 2000 en voorlopig twee op tien zaken van de uitzending van 24 oktober 2000 opgelost. In vier verdere gevallen kwam het onderzoek in een stroomversnelling terecht. Ik zeg dus dat dit op zijn minst wordt bevestigd, omdat de nu gemaakte keuze om recentere dossiers te onderwerpen aan de oproepprogramma's, duidelijk vruchten afwerpt. Het geheugen van de mens is op zijn best hoe korter het na de feiten wordt ingeschakeld. In die omstandigheden denk ik dat wij de ingeslagen weg verder moeten bewandelen en zal ik er alles aan doen om de initiatieven uit het verleden verder in te vullen.

03.04 **Tony Van Parys** (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dank u voor dit antwoord. Ik verheug mij over het standpunt dat deze programma's verder moeten kunnen worden gezet, weze het op basis van een nieuwe aanbesteding dan. De resultaten bewijzen wat het belang is van dergelijke uitzendingen. Het responsabiliseren van mensen in deze materie is heel belangrijk.

Ik heb nog wel een vraag. Ik geloof dat er geen signaal is gekomen van RTBF dat zij niet meer geïnteresseerd zijn, maar alleen van VTM dat er een bericht kwam dat men afzag van dergelijk programma, of?

03.05 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, uit het antwoord onthoud ik dat VTM het contract eenzijdig heeft opgezegd, zonder voorafgaand overleg, wat wij als Vlaams Blok samen met u betreuren. De gegeven cijfers bewijzen nogmaals het maatschappelijk nut van dergelijke

programma's. Ik heb geen antwoord gekregen op de vraag welke materiële of financiële bijdrage de overheid heeft geleverd aan dit programma. Zou het niet mogelijk zijn om eventueel, mits het opdrijven van materiële en financiële inspanningen, toch nog een opening te forceren? In een commercieel bedrijf als VTM is men toch ook bekommerd om de centen. Graag kreeg ik daarop nog een antwoord. Wij hopen met u dat u de nodige inspanningen zult doen om in de nabije toekomst een aantal mogelijkheden te creëren om een soortgelijk opsporingsprogramma alsnog op poten te zetten.

03.06 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, wij hebben nooit enige opmerking gekregen uitgaande van een van beide omroepen die zich met de programma's bezig hielden inzake een bijkomende geldelijke incentive van de overheid. Beide programmamakers weten natuurlijk dat de inspanning van de overheid, bijvoorbeeld door het ter beschikking te stellen van politiemensen, aanzienlijk is. Wij hebben een aanzienlijke ondersteuning van de APSD georganiseerd: aanvankelijk was dit een persoon, maar dat is een hele ploeg geworden. Dat kost ook geld en ik ben ervan overtuigd dat men die inspanningen naar waarde heeft weten te schatten. Ik ben ervan overtuigd dat, mochten financiën aan de basis van de problematiek hebben gelegen, VTM dit zou hebben laten weten via de opzegbrief. Men zou dit niet meer realiseerbaar hebben genoemd zonder inspanning van de overheid. Ik neem aan dat dit niet de reden is. Er werd een andere reden ingeroepen door een privaatrechtelijke organisatie, die meestal andere doelstellingen heeft dan openbare instellingen om resultaat te boeken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 **Mondelinge vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de politieke inmenging van de regering in het gerechtelijk dossier lastens de minister van Buitenlandse Zaken van Congo, de heer Yerodia" (nr. 2638)**

04 **Question orale de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "l'intervention politique du gouvernement dans le dossier judiciaire à charge du ministre congolais des Affaires étrangères, M. Yerodia" (n° 2638)**

04.01 **Tony Van Parys (CVP)**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u herinnert zich wellicht dat reeds heel wat vragen werden gesteld met betrekking tot het internationaal

aanhoudingsmandaat tegen de minister van Buitenlandse Zaken van Congo, de heer Yerodia, en meer bepaald omtrent de indruk die was ontstaan dat de uitvoering of de implementatie ervan werd bemoeilijkt via politieke inmenging.

Ongetwijfeld herinnert u zich ook de vragen die door onze fractie werden geformuleerd naar aanleiding van de vaststelling dat het aanhoudingsmandaat van 11 april 2000 pas op 3 juli 2000 uitvoerbaar werd verklaard. Uiteraard rezen er vragen omtrent de lange termijn tussen de datum van het aanhoudingsmandaat en de uitvoerbaarheid ervan, vooral ermee rekening houdend dat op 17 juni te Brussel een ontmoeting plaatsvond tussen de Belgische minister van Buitenlandse Zaken en Yerodia, dat op 30 juni de minister van Buitenlandse Zaken deelnam had aan de viering van 40 jaar onafhankelijkheid van Congo, dat de minister op 2 juli uit Congo terugkeerde en dat, opvallend genoeg, de dag nadien, op 3 juli, het aanhoudingsmandaat tegen Yerodia door de onderzoeksrechter uitvoerbaar werd verklaard.

Al deze elementen veroorzaakten een onbehaaglijk gevoel, te wijten aan een vermoeden van politieke inmenging tegen de uitvoering van het aanhoudingsmandaat afgeleverd door onderzoeksrechter Van der Meersch lastens Yerodia.

Toch, mijnheer de minister, zijn deze gegevens klein bier vergeleken bij de berichten die vorige week in de media verschenen, met betrekking tot het verdere verloop van het dossier. De vaststellingen terzake zijn bijna onvoorstelbaar en dat is de reden waarom ik mij genooddakt voelde u daaromtrent een aantal vragen te stellen.

Ik zal drie berichten aanhalen die de voorbije dagen via de media werden verspreid. Ten eerste, wordt beweerd dat België heeft ingestemd met de overheveling van het dossier van Yerodia naar de Congolese justitie. In theorie zou het internationaal strafrecht de Congolese autoriteiten de mogelijkheid kunnen bieden om dit dossier te behandelen, maar wellicht, mijnheer de minister, ziet u ook het bijna hallucinant karakter van een dergelijke overheveling in. Inderdaad, niet alleen zijn de rechtsstaat en de onafhankelijkheid van de justitie in Congo niet optimaal verzekerd, maar bovendien wordt het land geconfronteerd met etnische conflicten en woedt er een oorlog en een burgeroorlog.

Ik kan mij aldus moeilijk voorstellen dat België ermee zou hebben ingestemd dit dossier door de

Congolese justitie te laten behandelen. Trouwens, destijds keurden wij een wet goed, precies om het mogelijk te maken dergelijke dossiers in ons land te behandelen om te voorkomen dat zij worden behandeld in een omgeving waar de rechtszekerheid noch de onafhankelijkheid van de gerechtelijke macht kunnen worden gegarandeerd.

Men heeft toch niet ingestemd met de behandeling van dit dossier in Congo, want dit zou het einde zijn van een behoorlijke behandeling van dit dossier met inachtneming van alle garanties?

In de media wordt ook beweerd dat er druk zou zijn uitgeoefend op het Belgische gerecht om geen rogatoire commissie naar Kinshasa te zenden. Als dit waar is, dan betekent dit dat men de uitvoering van het aanhoudingsmandaat onmogelijk heeft gemaakt, want wil men het aanhoudingsmandaat hard maken, dan is een rogatoire opdracht in Kinshasa onvermijdelijk. Hoe kan men anders het internationaal aanhoudingsmandaat uitvoeren?

Een ander bericht dat verwondering wekt - voor zover het bevestigd wordt -, is dat er schriftelijke adviezen van Justitie zouden bestaan om de Congolese autoriteiten uit te leggen hoe ze de opheffing van het aanhoudingsmandaat moeten verkrijgen. Ik kan mij niet inbeelden dat Justitie aanbevelingen zou schrijven voor de Congolese autoriteiten over de manier waarop de uitvoering van een internationaal aanhoudingsmandaat onmogelijk kan worden gemaakt. De haren rijzen mij te berge, des te meer omdat het artikel stelt dat Justitie dat met handen en voeten zou hebben uitgelegd.

Mijnheer de minister, dit werpt meteen de vraag op naar de toetsing van die berichten. Ten eerste, klopt het dat België ermee heeft ingestemd het gerechtelijk dossier naar de Congolese justitie over te hevelen? Heeft Buitenlandse Zaken daartoe initiatieven genomen? Deze vraag is terecht, wanneer we weten dat Congo niet de rechtstatelijke garanties kan bieden op een onafhankelijke beoordeling van het dossier.

Ten tweede, klopt het dat het gerecht onder druk is gezet om geen rogatoire commissie naar Kinshasa te sturen?

Ten derde, zijn er schriftelijke adviezen van Justitie waarin Congo wordt uitgelegd hoe moet worden opgetreden om het arrestatiebevel tegen Yerodia te laten opheffen?

Ten vierde, welke initiatieven zijn er genomen om het internationaal arrestatiebevel uit te voeren? Heeft men bijvoorbeeld de uitlevering van Yerodia gevraagd, onderwerp dat reeds bij de vorige interpellatie te berde werd gebracht? Dat vormt immers de eerste fase in de uitvoering van het internationaal arrestatiebevel.

Ten vijfde, werd er intussen een procedure voor het Internationaal Gerechtshof in Den Haag ingeleid, om het internationaal aanhoudingsbevel te vernietigen? Wat is de stand van de procedure? De berichten terzake in de media zijn onrustwekkend, want de raadsman van Congo zou een professionele relatie hebben onderhouden met de gewezen staatssecretaris die met deze materie bezig was, met name de heer Chevalier. Stel u voor dat dit wordt bevestigd. In welk land leven we dan? U hebt daar weliswaar niet rechtstreeks mee te maken, mijnheer de minister.

Ten zesde en ten laatste, zal mevrouw Neyts die dezer dagen Congo bezoekt, initiatieven nemen in verband met het dossier-Yerodia? Zal ze de minister van Buitenlandse Zaken van Congo ontmoeten? Zijn er besprekingen geweest in de regering betreffende het dossier-Yerodia naar aanleiding van haar bezoek? Het kan uiteraard niet dat haar bezoek verband houdt met het dossier, gelet op het feit dat het een gerechtelijk dossier is en gelet op het feit dat het respect voor de mensenrechten een van de pijlers is van het buitenlands beleid van de regering. Ik verwijs naar haar krachtdadige houding in het dossier-Pinochet.

Ik verwijs naar de krachtdadige houding die men in het dossier Pinochet heeft gehanteerd. Het zou totaal ongeloofwaardig zijn indien er op dit ogenblik contacten of gesprekken met de betreffende minister van Buitenlandse Zaken door een vertegenwoordiger van de Belgische regering inzake het dossier zouden plaatsvinden. De aanklacht in dit dossier betreft immers ernstige schendingen van het humanitair recht, met name genocide en misdaden tegen de mensheid. Ik wens een concreet antwoord van de minister op mijn vragen naar aanleiding van de recente publicaties.

04.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, de vraag van de heer Van Parys heeft de allure van een interpellatie. Ik zal u een concreet antwoord geven waaruit men kan besluiten dat de regering zich niet in de afhandeling van het uitleveringsdossier-Yerodia heeft gemengd. De minister van Buitenlandse

Zaken van de democratische republiek Congo geniet immers van een aantal beschermingen die uit zijn titel voortvloeien.

Ik verklaar mij nader. Ten eerste, het strafdossier dat aan de basis van het uitleveringsverzoek ligt, werd niet ter beschikking van de Congolese autoriteiten gesteld of naar de Congolese justitie overgeheveld, zoals u in uw vraagstelling suggereerde. Enkel het bevel tot aanhouding dat met het oog op de uitvoering werd opgesteld, werd naar de Congolese justitie overgeheveld. De Congolese regering weigert de uitlevering van Yerodia en steunt haar beslissing op het Congolese uitleveringsrecht dat, net zoals ons eigen recht, de uitlevering van de eigen onderdanen verbiedt. Inzake het verzoek van het Belgische gerecht heeft de rol van het ministerie van Buitenlandse Zaken zich totnogtoe beperkt tot het inlichten van de Congolese autoriteiten over het verzoek van uitlevering dat stoelt op het bevel tot aanhouding. Het Belgische ministerie van Buitenlandse Zaken heeft inzake de houding van de Congolese regering de voorwaarden toegelicht die aan een eventuele aangifte van de feiten verbonden zijn, zodat het Congolese gerecht zich met het dossier zou belasten volgens de bepalingen van een overeenkomst van 1984 en die de beide landen bindt. Als men vaststelt dat de Congolese autoriteit niet tot de uitlevering zal overgaan, zal de procedure van aangifte in elk geval nog een rol spelen. De besprekingen met het Congolese gerecht inzake de aangifte hebben totnogtoe geen resultaat opgeleverd.

Ten tweede, uw vraag inzake het sturen van een ambtelijke opdracht veronderstelt, althans inzake de uitvoering ervan, de voorafgaande goedkeuring door de bevoegde autoriteit van het aangezochte land. De procureur des Konings noch de onderzoeksrechter van Brussel werden door de regering benaderd om al dan niet een moratoire opdracht naar Kinshasa te sturen. Dat is het gezonde principe van de scheiding der machten.

Ten derde, inzake de weigering van het Congolese gerecht om gevolg te geven aan het bevel tot aanhouding afgeleverd door de Belgische onderzoeksrechter, kreeg onze ambassadeur in Kinsjasa de opdracht om aan het Congolese gerecht de gevolgen te laten kennen van een eventuele aangifte van feiten volgens de bepalingen van de eerder vermelde overeenkomst. Dat werd reeds toegelicht. U gebruikt daarvoor een krachtige uitdrukking die tot de verbeelding sprak. Het moet duidelijk zijn dat door mijn departement geen advies aan de Congolese autoriteit werd verstrekt om het

arrestatiebevel van Yerodia op te heffen.

Ten vierde, het internationaal aanhoudingsbevel van Yerodia werd door de onderzoeksrechter aan de Interpollanden geseind. Het behoort tot de bevoegdheid van de overheid van ieder van deze landen te zorgen voor de uitvoering van het bevel tot aanhouding inzake de wetten en internationale gebruiken, in het bijzonder de bescherming van de immuniteit van de regeringsleden. Daarom herinnerde ik ook aan de hoedanigheid van Yerodia.

De Congolese regering heeft intussen het Internationaal Gerechtshof te Den Haag gevat. Het zal zich eind deze maand uitspreken over de geldigheid van het internationaal aanhoudingsbevel. Door de departementen van Buitenlandse Zaken en Justitie werden advocaten aangesteld om het dossier voor het Hof te volgen en te verdedigen.

Ten vijfde, in verband met de Afrika-politiek van deze regering brengt staatssecretaris mevrouw Neyts deze week een bezoek aan een aantal landen die verwikkeld zijn in het conflict rond de Democratische Republiek Congo. Mevrouw Neyts zal tijdens haar bezoek te Kinshasa alle Congolese actoren ontmoeten, onder wie de Congolese president en de minister van Buitenlandse Zaken. De staatssecretaris werd evenwel niet belast met de opdracht enig initiatief te nemen inzake het dossier Yerodia, en dit wegens voor de hand liggende redenen. Ikzelf heb evenmin contact gehad met mevrouw Neyts over dit dossier.

Ik meen, mijnheer de voorzitter, dat ik hiermee de vragen van collega Van Parys duidelijk en in detail heb beantwoord.

04.03 Tony Van Parys (CVP): Mijnheer de voorzitter, uit het antwoord van de minister leid ik ten eerste af dat noch zijn diensten, noch die van Binnenlandse Zaken initiatieven hebben genomen om dit dossier over te hevelen naar de Congolese gerechtelijke autoriteiten. Daaruit volgt dat het initiatief van onderzoeksrechter Vandermeersch om de zaak in België te behandelen volkomen en volwaardig gehandhaafd blijft. Op deze wijze worden dus zeer formeel de berichten tegengesproken dat de zaak aan de Congolese autoriteiten zou worden overgeheveld.

Ik noteer ten tweede dat er geen druk geweest is op de gerechtelijke autoriteiten om een rogatoire commissie te sturen. Ik twijfel wel nog over eventuele initiatieven van Buitenlandse zaken.

Mijnheer de minister, u zei expliciet: "Mijn departement heeft geen initiatieven genomen om aan de Congolese autoriteiten uit te leggen hoe ze de uitvoering van dit aanhoudingsmandaat onmogelijk moeten maken". Bedoelt u daarmee dat u geen informatie hebt over initiatieven van Buitenlandse Zaken? Waarom legde u zo de nadruk op uw departement?

04.04 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, collega Van Parys, ik meen dat u ten onrechte afleidt dat andere departementen een initiatief namen. In eerste instantie is de minister van Justitie betrokken partij. Ik antwoord dus vanuit mijn functie als minister van Justitie. Voor mij is het echter duidelijk dat er geen enkele tussenkomst is geweest, van niemand.

04.05 **Tony Van Parys** (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister van Justitie, u bevestigde dat mevrouw Neyts inderdaad de heer Yerodia zal ontmoeten naar aanleiding van haar bezoek aan Congo. Het is betreurenswaardig dat dit onderhoud de geloofwaardigheid van onze politiek, die gebaseerd is op het respect voor mensenrechten, ondermijnt. Ons land wordt ongeloofwaardig wanneer het een onderhoud heeft met iemand tegen wie een internationaal aanhoudingsmandaat werd uitgevaardigd, precies wegens schending van de mensenrechten. De klacht gaat over genocide. De klacht gaat over misdaden tegen de menselijkheid. Ik meen dat dit onderhoud dus op geen enkele wijze kan worden verantwoord. Als oppositiepartij zullen wij ons ertegen blijven verzetten. Dit is een fundamentele schending van onze geloofwaardige politiek die gebaseerd is op het handhaven van de mensenrechten.

Ten slotte heb ik nog geen antwoord gekregen op een vraag die ik weliswaar niet schriftelijk heb gesteld. Ik verontschuldig mij hiervoor. Ik vind het echter wel belangrijk te weten of er intussen een verzoek tot uitlevering van mijnheer Yerodia bestaat vanwege de Belgische regering? Dit vormt immers het eerste element in de uitvoering van het internationale aanhoudingsmandaat. Dit is immers het eerste element in de uitvoering van het internationaal aanhoudingsmandaat.

04.06 Minister **Marc Verwilghen**: Ik kan niet onmiddellijk antwoorden op de vraag. Ik moet nagaan welke technische daad men dienaangaande heeft gesteld.

04.07 **Tony Van Parys** (CVP): Mijnheer de minister, alhoewel ik begrijp dat u dit wil nagaan, kan ik me niet voorstellen dat een minister van

Justitie zich niet herinnert dat hij een initiatief inzake de uitlevering heeft genomen, zeker in een dermate gevoelig dossier. Dit dossier is uitermate gevoelig niet alleen ten opzichte van het initiatief van de gerechtelijke autoriteiten maar ook inzake de internationale contacten. Ik ga ervan uit dat er geen initiatief werd genomen. Ik veronderstel dat er binnen de regering wel een reactie zou zijn gekomen als u een dergelijk initiatief had genomen. Dit zou u zeker zijn bijgebleven. Ik meen ervan uit te kunnen gaan dat er geen verzoek tot uitlevering is geweest. Behoudens u dit tegensprekt, is dit, mijns inziens, een nieuw element en wenst u niet dat het internationaal aanhoudingsmandaat wordt uitgevoerd. Ik betreur dit ten zeerste omdat het aantoonde dat de onafhankelijke werking van de rechterlijke macht en die van de onderzoeksrechter niet bestaan. Men kan de indruk krijgen dat men veeleer tegenwerkt dan meewerkt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 **Mondelinge vraag van de heer Filip De Man aan de minister van Justitie over "het gedoogbeleid inzake cannabis" (nr. 2644)**

05 **Question orale de M. Filip De Man au ministre de la Justice sur "la politique de tolérance en matière de cannabis" (n° 2644)**

05.01 **Filip De Man** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, men is aan alle kanten niet weinig nieuwsgierig naar wat er nu uiteindelijk uit de bus zal komen en wat de regering zal beslissen met betrekking tot het drugsdossier. De heer Vandeuren stelde vorige week al een vraag om na te gaan of men ter zake al wat gevorderd is. Hij vroeg wat u zou voorschrijven in verband met het al dan niet vervolgen van cannabisgebruik. U was in uw antwoord zeer duidelijk. U zei dat het gelekte voorstel uit de nota om vijftien gram cannabis en vijf hennepplanten te tolereren niet zou doorgaan. Volgens u zou dat niet legaal zijn aangezien er een aantal internationale verdragen moeten worden nageleefd. Wij kunnen u daar alleen gelijk in geven. Artikel 71 van het Schengen-verdrag stelt: "Ter beteugeling van de internationale vraag naar verdovende middelen en psychotrope stoffen van enige aard, cannabis inbegrepen, zullen de overeenkomstsluitende partijen" - onder andere dit koninkrijk - "al het mogelijke doen om de nadelige effecten van de illegale vraag te voorkomen en tegen te gaan". Dat mag voor sommige collega's nog wel eens duidelijk gesteld worden.

Mijnheer de minister, dit is slechts één verdrag. Er

zijn nog diverse andere verdragen op het niveau van de Verenigde Naties afgesloten die wij horen te respecteren. Tot daar kan ik u dus volledig volgen en ik kan u zelfs feliciteren met uw duidelijke antwoord van vorige week. U sprak toen echter heel anders dan enkele maanden geleden. Een artikel van 28 januari 2000 had als kop "Marc Verwilghen wil een gedoogdrempel in de nieuwe drugsrichtlijn". In het artikel staat: "Minister Marc Verwilghen (VLD) wil in een nieuwe richtlijn voor de parketten de hoeveelheid begrenzen voor wat betreft het beperkt bezit voor eigen gebruik van soft drugs. Dat staat in de nota die Verwilghen gisteren aan de Ministerraad presenteerde als toelichting bij het evaluatierapport van het Belgisch drugsbeleid". Wij weten dat deze studie besloot dat het beleid een non-beleid was en dat de parketten zeer dispaaraat werkten. De hoeveelheden die al dan niet getolereerd werden, waren zeer verschillend. Er was dus eigenlijk geen beleid. U hebt toen gezegd dat u met de gedoogdrempel de bestaande vaagheid in de omzendbrief van de heer Van Parys, die werd opgesteld door zijn voorganger, de heer De Clerck, over de vervolging van drugsgebruikers wou wegwerken. We zouden tot een eenvormig vervolgings- en strafbeleid moeten komen. U zult mij nu moeten tegenspreken en zeggen dat wat in januari in de pers verscheen gelogen was of verkeerd begrepen werd. Los van om het even welke uitleg u kunt bedenken, zou ik graag weten wat hier nu eigenlijk van aan is. Vorige week zei u in de plenaire vergadering dat er geen sprake kan zijn van een maximale hoeveelheid onder welke men zou gedogen. Eerst ging het om vijftien gram - of vijf gram zoals de heer Coveliers en mevrouw Moerman evenals de SP voorstelden. Ofwel, mijnheer de minister, houdt u zich aan uw keiharde njet van vorige week, ofwel houdt u zich aan uw uitspraak van januari toen u pleitte voor "een gedoogdrempel wat betreft het beperkt bezit voor eigen gebruik". Deze zin staat tussen aanhalingstekens, wat erop wijst dat het gaat om een citaat van u.

Men kan ervan uitgaan dat de pers min of meer publiceert wat zij wil, maar deze uitspraak werd nergens gelogenstraft; mocht u deze woorden niet hebben uitgesproken, dat had u de publicatie ervan tijdens de dagen of de weken die daarop volgden, moeten herroepen. Ik houd alle teksten in dat verband accuraat bij en nergens vond ik een weerlegging van uwentwege tijdens die periode.

Mijnheer de minister, opteert u voor een gedoogdrempel of bent u van oordeel dat legalisatie of zelfs depenaliteit terzake onmogelijk zijn omwille van de bepalingen van de

internationale verdragen?

Het wordt stilaan tijd, mijnheer de minister, om in dit land te weten waar men aan toe is in verband met deze problematiek. Ik begrijp dat de regering een en ander voor zich uitschoof, tot na de verkiezingen; dat is trouwens kenmerkend voor de stijl van deze regering, omwille van de angst voor het oordeel van de kiezer en dat is niet inherent aan het drugsprobleem. Toch wens ik u te herinneren aan wat u begin januari zei, samen met de eerste minister trouwens, met name dat u binnen de drie maanden een nieuwe omzendbrief zou laten verspreiden. In het licht van de nieuwe politieke cultuur is het wellicht aan te nemen dat u deze zaken verschoof tot na 8 oktober, maar het is bijna midden november en ik had graag van u vernomen of wij deze omzendbrief deze maand nog mogen verwachten.

Bovendien had ik graag geweten wie instaat voor de uiteindelijke versie van dit document. Deze aangelegenheid zal worden besproken in de Ministerraad, maar werd reeds bepaald wie de teksten zal schrijven? Zullen zij door u worden opgesteld of door uw collega, mevrouw Aelvoet?

05.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, gezien de inhoud van de oorspronkelijke vraag van 10 november en de massa vragen die thans op mij worden afgevuurd, kan ik slechts tot een conclusie komen, met name dat de heer De Man tijdens het verlengd weekend van 11 november veel tijd had om na te denken. Ik betreur het echter dat hij niet de moeite nam om al zijn vragen meteen in zijn verzoek van 10 november in te lassen; dat zou nochtans een meer volwaardig antwoord hebben mogelijk gemaakt.

Ik wens mij trouwens te verzetten tegen de methode die soms wordt toegepast tijdens de mondelinge vragen. Vorige week leidde de heer Vandeurzen zijn vraag eveneens in in algemene termen en ik verstrekke een antwoord op basis van de geldende principes.

Mijnheer De Man, ik herinner u eraan dat ik reeds meerdere malen aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers als antwoord op vragen mededeelde dat de regering op 7 januari 2000 besliste een werkgroep op te richten met betrekking tot de problematiek inzake het gebruik van cannabis in ons land. Deze werkgroep formuleert voorstellen met het oog op een efficiënte aanpak van het probleem, in de context van de conclusies van de interparlementaire werkgroep van 1997.

De wet van 1921, in hoofdzaak een wet van volksgezondheid, heeft deze werkgroep waarvan ik deel uitmaak, onder de verantwoordelijkheid van de minister van Volksgezondheid, mevrouw Aelvoet geplaatst. Op basis van het verslag van de werkgroep zal de regering in de maand november een standpunt moeten innemen. Ik hoop dat dit tijdsschema zal worden aangehouden. Ik nam vroeger reeds het standpunt in tegen het onwettig gebruik van cannabis. De discussie terzake zal uiteraard verder moeten worden gevoerd naar aanleiding van de verantwoordelijkheid die de regering in de loop van de maand november van dit jaar zal moeten nemen.

05.03 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het is onaangenaam om plots met uitspraken te worden geconfronteerd die dateren van 28 januari 2000 en die niet meer vers in het geheugen liggen.

05.04 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer De Man, u kunt uw vraag ook aan mevrouw Aelvoet stellen.

05.05 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, ik weet perfect wat minister Aelvoet wil. Ik weet echter niet welke richting u uit wilt. U hebt vorige week iets gezegd dat volkomen in strijd is met wat u in januari van dit jaar hebt gezegd. U hebt met name gezegd dat u een gedoogdrempel wilt. Men kan natuurlijk ook liegen in de pers. Ik zal u daarmee in de toekomst nog confronteren.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Mondelinge vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de betrokkenheid van een adviseur van de minister van Justitie, die zelf een laboratorium voor DNA-analyse beheert, bij de opmaak van de uitvoeringsbesluiten van de wet van 22 maart 1999 op het DNA-onderzoek in strafzaken" (nr. 2646)

06 Question orale de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "l'implication d'un conseiller du ministre de la Justice gérant lui-même un laboratoire d'analyse ADN dans la préparation des arrêtés d'exécution de la loi du 22 mars 1999 sur les tests ADN en matière pénale" (n° 2646)

06.01 Tony Van Parys (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik heb de minister reeds eerder een

vraag gesteld in verband met de uitvoering van de DNA-wetgeving die dateert van 22 maart 1999. Ik heb toen gewezen op de laattijdige publicatie van de uitvoeringsbesluiten. Ik zal daar nu niet op terugkomen.

Wij werden verontrust door berichten in de media omtrent de opmaak van deze uitvoeringsbesluiten. U zult zich herinneren dat voorheen over de uitvoeringsbesluiten advies werd gevraagd aan de experts die waren aangeduid door de commissie voor de Justitie bij de behandeling van het wetsontwerp op het DNA-onderzoek. Het gaat hier meer bepaald om mevrouw Leriche van het Nationaal Instituut voor Criminologie en Criminalistiek en professor Cassiman. Als ik de berichten in de pers mag geloven, zou de opmaak van de uitvoeringsbesluiten zijn toevertrouwd aan een adviseur van de minister van Justitie die een eigen labo beheert.

Ik zou de minister graag de volgende vragen stellen. Zijn deze berichten juist? Zo ja, is het wenselijk dat een medewerker van de minister meewerkt aan de uitvoeringsbesluiten van de DNA-wetgeving als deze medewerker zelf een labo beheert dat met deze materie bezig is?

In de media kwam ook een tweede element aan bod. De partner van de betrokken adviseur bezocht geregeld dat laboratorium. Nu zou zij echter de toegang zijn ontzegd door de Universiteit Gent omwille van strafrechtelijk sanctioneerbare feiten. Mijnheer de minister, kloppen deze feiten? Voor het vertrouwen van de burgers in dergelijk DNA-onderzoek zou het volgens mij niet goed zijn dat mensen, die in aanraking zijn gekomen met de gerechtelijke autoriteiten, toegang hebben tot dat onderzoek. Volgens mij moeten er op dat vlak de nodige vertrouwenwekkende initiatieven worden genomen.

06.02 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, collega Van Parys, de uitvoeringsbesluiten van de wet van 22 maart 1999 zijn op mijn kabinet voorbereid in samenwerking met professor Elfriede van den Eeckhout, hoofd van het laboratorium voor farmaceutische biotechnologie verbonden aan de Universiteit Gent.

Bij het opstellen van deze uitvoeringsbesluiten is niet enkel rekening gehouden met de opinie of de expertise van mevrouw van den Eeckhout maar ook met die van andere specialisten op het gebied van de DNA-analyse en het NICC. Wat betreft de opportuniteit van deze niet-exclusieve

samenwerking met professor van den Eeckhout wijs ik u erop dat het terzake gaat om een technische en zeer complexe materie. De assistentie van experts was dan ook absoluut noodzakelijk.

Mijn voorganger heeft bij het opstellen van de kaderwet van 22 maart 1999 ook gebruik gemaakt van dergelijke assistentie. U heeft toen aan professor Cassiman van de Katholieke Universiteit van Leuven gevraagd om deze assistentie te verlenen.

Op dat vlak heb ik een beslissing genomen die volledig regelmatig is, denk ik. Bovendien voorziet het ontwerp van koninklijk besluit in een accreditatiemechanisme voor laboratoria voor DNA-analyse waaraan alle laboratoria moeten voldoen. Deze accreditatie wordt ingericht door Beltest, een onafhankelijk orgaan dat is verbonden aan het ministerie van Economische Zaken.

Dan zijn er de aantijgingen waarvan de partner van professor Van Den Eeckhout het voorwerp uitmaakt. In onderling overleg tussen de professor en de rector van de universiteit van Gent werd overeengekomen dat de partner van de professor voorlopig niet meer aanwezig zal zijn op het laboratorium. Ik benadruk dat het hier gaat om een beslissing die in volledige vrijheid door de partner van professor Van Den Eeckhout werd genomen en dat professor Van Den Eeckhout het volledige vertrouwen geniet van de rector en van de inrichtende macht van de Gentse universiteit.

06.03 Tony Van Parys (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik neem akte van dit antwoord. Wel wil ik nog iets zeggen inzake het beroep doen op professor Cassiman. In de commissie voor de Justitie werden destijds twee experts aangeduid, namelijk mevrouw Leriche en professor Cassiman, bij de bespreking van het wetsontwerp DNA. Het was dan ook logisch dat hun om advies werd gevraagd, evenwel zonder dat er enige contractuele verhouding was tussen de minister op het kabinet en de experts. Hier is de situatie enigszins anders. Als ik goed ben ingelicht, bestaat er een contractuele verhouding tussen het kabinet en de adviseur in kwestie, die dan ook de uitvoeringsbesluiten zou hebben voorbereid en mee hebben opgesteld. Dan rijst de vraag of dit verenigbaar is met het feit dat de adviseur in kwestie zelf een laboratorium beheert of beheerst. Ik wil niets insinueren, maar in het kader van de opportuniteit kan men zich afvragen of hier geen vragen bij kunnen worden gesteld, namelijk of men geen eigenbelangen heeft die

dan, niet noodzakelijk te kwader trouw, kunnen spelen bij de opmaak van uitvoeringsbesluiten. Ik neem er ook nota van dat werd beslist dat de partner niet meer zal aanwezig zijn in het laboratorium. Ik kan mij daar alleen maar over verheugen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.09 uur.
La réunion publique de commission est levée à 12.09 heures.*



BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

dinsdag

14-11-2000

10:15 uur

mardi

14-11-2000

10:15 heures

INHOUD

Mondelinge vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Justitie over "de telefoontap" (nr. 2610)

Sprekers: **Yves Leterme, Marc Verwilghen**, minister van Justitie, **De voorzitter**

Samengevoegde interpellaties: 3

- Interpellatie van Mevrouw Jacqueline Herzet aan de minister van Justitie over "de uitvoering die wordt gegeven aan de werkzaamheden van de "commissie-Cornelis" voor de hervorming van de jeugdbeschermingswet (nr. 532)

- Interpellatie van de heer Bart Laeremans tot de minister van Justitie over "de aanpak van de jeugdcriminaliteit en de invoering van het jeugdsanctierecht" (nr. 546)

Sprekers: **Jacqueline Herzet, Bart Laeremans, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Samengevoegde mondelinge vragen van 6
- de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "het afvoeren van het opsporingsprogramma "Oproep 2020"" (nr. 2616)
- de heer Guy D'haeseleer aan de minister van Justitie over "het verdwijnen van het programma "Oproep 2020"" (nr. 2617)

Sprekers: **Tony Van Parys, Guy D'haeseleer, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de politieke inmenging van de regering in het gerechtelijk dossier lastens de minister van Buitenlandse Zaken van Congo, de heer Yerodia" (nr. 2638)

Sprekers: **Tony Van Parys, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Filip De Man aan de minister van Justitie over "het gedoogbeleid inzake cannabis" (nr. 2644)

Sprekers: **Filip De Man, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de betrokkenheid van een adviseur van de minister van Justitie, die zelf een laboratorium voor DNA-analyse beheert, bij de opmaak van de uitvoeringsbesluiten van de wet van 22 maart 1999 op het DNA-onderzoek in strafzaken." (nr. 2646)

Sprekers: **Tony Van Parys, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

SOMMAIRE

Question orale de M. Yves Leterme au ministre de la Justice sur "les écoutes téléphoniques" (n° 2610)

Orateurs: **Yves Leterme, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice, **Le président**

Interpellations jointes : 3

- Interpellation de Mme Jacqueline Herzet au ministre de la Justice sur "les suites réservées aux travaux de la commission « Cornelis » concernant une réforme de la loi sur la protection de la jeunesse" (n° 532)

- Interpellation de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "la lutte contre la délinquance juvénile et l'instauration du droit sanctionnel pour les jeunes" (n° 546)

Orateurs: **Jacqueline Herzet, Bart Laeremans, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Questions orales jointes de 6

- M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "la disparition du programme télévisé « Oproep 2020 »" (n° 2616)

- M. Guy D'haeseleer au ministre de la Justice sur "la disparition du programme télévisé « Oproep 2020 »" (n° 2617)

Orateurs: **Tony Van Parys, Guy D'haeseleer, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "l'intervention politique du gouvernement dans le dossier judiciaire à charge du ministre congolais des Affaires étrangères, M. Yerodia" (n° 2638)

Orateurs: **Tony Van Parys, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Filip De Man au ministre de la Justice sur "la politique de tolérance en matière de cannabis" (n° 2644)

Orateurs: **Filip De Man, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "l'implication d'un conseiller du ministre de la Justice gérant lui-même un laboratoire d'analyse ADN dans la préparation des arrêtés d'exécution de la loi du 22 mars 1999 sur les tests ADN en matière pénale." (n° 2646)

Orateurs: **Tony Van Parys, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

van

DINSDAG 14 NOVEMBER 2000

10:15 uur

COMMISSION DE LA JUSTICE

du

MARDI 14 NOVEMBRE 2000

10:15 heures

De openbare vergadering wordt geopend om 10.26 uur door mevrouw Jacqueline Herzet, voorzitter.

Voorzitter: de heer Fred Erdman

01 Mondelinge vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Justitie over "de telefoontap" (nr. 2610)

01.01 Yves Leterme (CVP): Door de wet van 10 juni 1998 werden de mogelijkheden tot het afluisteren en opnemen van privé-communicatie aanzienlijk verruimd. De Ministerraad keurde op 22 september een voorontwerp van wet goed dat het aftappen van telecommunicatiemiddelen nog uitbreidt. Voor dit alles werd een krediet van 475,4 miljoen frank uitgetrokken.

Artikel 11 van de wet van 10 juni 1998 bepaalt dat een uitvoeringsbesluit de bijdrage in de kosten door de operatoren van telecommunicatiediensten moet bepalen, evenals de door hen ter beschikking gestelde technische middelen om gesprekken af te luisteren. Ondertussen lopen de kosten voor de telefoontap zeer snel op.

Hoeveel tapmaatregelen werden uitgevoerd tussen 1997 en 2000? Op hoeveel gerechtelijke onderzoeken hebben zij betrekking? Hoe zit het met het uitvoeringsbesluit in het kader van artikel 11 van de wet van 10 juni 1998? Hoe is de uitgavenpost "kosten niet voorzien in het Algemeen Reglement op de gerechtskosten in strafzaken" tussen 1995 en 2000 geëvolueerd? Hoe groot is daarin het aandeel van de tapmaatregelen? In de beleidsnota Justitie van 2001 is er sprake van 200 miljoen frank, een bedrag dat me verbazingwekkend klein lijkt.

01.02 Minister **Marc Verwilghen** : Ik ben ten

La réunion publique est ouverte à 10.26 heures par Mme Jacqueline Herzet, présidente.

Président: M. Fred Erdman

01 Question orale de M. Yves Leterme au ministre de la Justice sur "les écoutes téléphoniques" (n° 2610)

01.01 Yves Leterme (CVP): La loi du 10 juin 1998 a considérablement élargi les possibilités d'écoute et d'enregistrement de communications privées. Le 22 septembre dernier, le Conseil des ministres a approuvé un avant-projet de loi étendant encore la mise sur écoute de moyens de communication. Un crédit de 475,4 millions de francs a été prévu à cette fin.

L'article 11 de la loi du 10 juin 1998 précise qu'un arrêté d'exécution doit fixer la participation des opérateurs de télécommunications dans le coût des écoutes, ainsi que les moyens prévus par ces opérateurs en vue de l'écoute de conversations. Dans l'intervalle, le coût des écoutes téléphoniques s'accroît rapidement.

Combien de mesures de mise sur écoute ont été prises entre 1997 et 2000? A combien d'instructions judiciaires se rapportent-elles? Qu'en est-il de l'arrêté d'exécution visé à l'article 11 de la loi du 10 juin 1998? Comment le poste de dépenses « frais non prévus dans le Règlement général sur les frais de justice dans les affaires pénales » a-t-il évolué entre 1995 et 2000? Quelle est la proportion des mesures d'écoute dans ces frais? La note de politique générale du ministre de la Justice pour 2001 cite le montant de 200 millions de francs, un montant qui me paraît étonnamment petit.

01.02 **Marc Verwilghen** , ministre: Cette

zeerste begaan met deze problematiek. Het opvolgen van het aantal telefoontapmaatregelen gebeurt via een systematisch verslag. Tot op heden bestaan er drie evaluatierapporten: een voor het dienstjaar 1995, een voor het dienstjaar 1996 en een voor de periode van 10 juli 1998 tot 1 juli 1999. De laatste twee werden opgesteld door de dienst Strafrechtelijk Beleid. Het laatste rapport had ik willen bespreken in de bevoegde opvolgingscommissie van de Senaat, maar deze bespreking werd tot op heden nog niet geagendeerd. Voor de periode 10 juli 1998 tot 1 juli 1999 werden er 289 maatregelen bevolen. Het totaal aantal gerechtelijke onderzoeken die aanleiding hebben gegeven tot de maatregelen beoogd door artikel 90ter nonies van het Strafwetboek bedraagt 169.

Het rapport dat de periode 1 juli 1999 tot 1 juli 2000 beslaat, wordt thans uitgewerkt door de dienst Strafrechtelijk Beleid. Voor deze periode beschik ik dus nog niet over cijfers.

Het uitvoeringsbesluit in het kader van artikel 11 van de wet van 10 juni 1998 is zeer technisch en werd opgesteld in mei 2000. De commissie ter bescherming van het privé-leven zal hier eerstdaags advies over uitbrengen. Daarna komen we in de uitvoerende fase terecht. De evolutie van de uitgavenpost "kosten niet voorzien in het Algemeen Reglement op de gerechtskosten in strafzaken" is de volgende: 87 miljoen frank in 1995, 107 miljoen in 1996, 177 miljoen in 1997, 474 miljoen in 1998 en 349 miljoen in 1999.

Tot voor kort was het niet mogelijk om het aandeel van de tapmaatregelen hieruit te distilleren. Dit is wel mogelijk sinds 1 januari 2000. Tot 7 november werd hier 57 miljoen frank aan besteed, het totaal bedrag bedraagt 80 miljoen.

De statistieken voor het afluisteren van telefoongesprekken zijn wel beschikbaar: in 1999 ging het om 66,5 miljard frank, in de eerste helft van 2000 om 15 miljoen.

01.03 Yves Leterme (CVP): De wet zal dus drie jaar oud zijn eer ze kan worden uitgevoerd. Na publicatie van het KB moet de Kamer zeker tot een evaluatie overgaan. De begrotingscijfers blijven vragen oproepen, al heeft de minister wel een en ander verhelderd.

01.04 De voorzitter : Bij de bespreking van de beleidsnota kan dit alles aan bod komen.

problématique me préoccupe au plus haut point. Le suivi du nombre de mesures d'écoutes téléphoniques s'opère par le biais d'un rapport systématique. Trois rapports d'évaluation ont été dressés jusqu'à présent : un pour l'exercice 1995, un pour l'exercice 1996 et un pour la période allant du 10 juillet 1998 au 1^{er} juillet 1999. Les deux derniers rapports ont été élaborés par le Service de la Politique criminelle. J'aurais voulu commenter le dernier rapport au sein de la commission de suivi compétente du Sénat mais ce débat n'a jusqu'à présent pas encore été inscrit à l'ordre du jour.

289 mesures ont été ordonnées au cours de la période allant du 10 juillet 1998 au 1^{er} juillet 1999. Le nombre total d'instructions judiciaires ayant donné lieu aux mesures visées à l'article 90ter, nonies, du Code pénal, est de 169.

Le rapport qui couvre la période allant du 1^{er} juillet 1999 au 1^{er} juillet 2000, est actuellement élaboré par le service de la Politique criminelle. Je ne dispose donc pas encore des chiffres relatifs à cette période.

L'arrêté d'exécution, prévu à l'article 11 de la loi du 10 juin 1998, est très technique et a été rédigé en mai 2000. La commission de protection de la vie privée émettra prochainement un avis à son sujet. Nous entrerons ensuite dans la phase d'exécution. L'évolution du poste de dépenses « frais non prévus dans le Règlement général sur les frais de justice dans les affaires pénales » est la suivante : 87 millions de francs en 1995, 107 millions en 1996, 177 millions en 1997, 474 millions en 1998 et 349 millions en 1999.

Jusqu'il y a peu, il n'était pas possible d'en dégager la proportion concernant les mesures d'écoute. Ceci est possible depuis le 1^{er} janvier 2000. Jusqu'au 7 novembre, 57 millions y ont été consacrés, le montant total dégagé est de 80 millions.

Les statistiques relatives aux écoutes téléphoniques sont, elles, disponibles : en 1999, il s'est agi de 66,5 millions de francs et, durant la première moitié de 2000, de 15 millions de francs.

01.03 Yves Leterme (CVP): La loi existera donc depuis trois ans lorsqu'elle pourra être exécutée. La Chambre devra procéder à une évaluation après la publication de l'arrêté royal. Les données budgétaires continuent à soulever des questions, même si le ministre a apporté des éclaircissements sur l'un ou l'autre point.

01.04 Le président : Tous ces points pourront être à nouveau abordés lors de la discussion de la note de politique générale.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Samengevoegde interpellaties:

- Interpellatie van Mevrouw Jacqueline Herzet aan de minister van Justitie over "de uitvoering die wordt gegeven aan de werkzaamheden van de "commissie-Cornelis" voor de hervorming van de jeugdbeschermingswet (nr. 532)
- Interpellatie van de heer Bart Laeremans tot de minister van Justitie over "de aanpak van de jeugdcriminaliteit en de invoering van het jeugdsanctierecht" (nr. 546)

02 Interpellations jointes :

- Interpellation de Mme Jacqueline Herzet au ministre de la Justice sur "les suites réservées aux travaux de la commission « Cornélis » concernant une réforme de la loi sur la protection de la jeunesse" (n° 532)
- Interpellation de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "la lutte contre la délinquance juvénile et l'instauration du droit sanctionnel pour les jeunes " (n° 546)

02.01 Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC): De hervorming van de wetgeving over de jeugdbescherming is al tien jaar in voorbereiding, maar geen enkel wetsontwerp werd ingediend. In 1996 diende de nationale commissie voor de hervorming van de wetgeving over de jeugdbescherming, die door advocaat-generaal Cornélis werd voorgezeten, haar eindverslag in. Aan dit verslag werden in de verenigde commissies voor de Justitie van Kamer en Senaat korte besprekingen gewijd. De minister verbond zich ertoe zo snel mogelijk een wetsontwerp in het Parlement in te dienen en belastte professor Walgrave met een voorafgaande studie ter voorbereiding van een eventueel ontwerp. Prof. Walgrave formuleerde concrete voorstellen. In 1998 werd de hervorming van die wetgeving in het Octopusakkoord opgenomen en kondigde de minister aan dat zijn kabinet aan een voorontwerp van wet werkte. De minister toonde zich ook bereid een bespreking met de Gemeenschappen aan te vatten om een soort samenwerkingsakkoord te sluiten teneinde bepaalde moeilijkheden op het vlak van de bevoegdheidsverdeling te verhelpen. Uw detentieplan voorziet in "duidelijke en constructieve oplossingen" voor de jeugdcriminaliteit. Waar blijft het voorontwerp van wet? Welke zijn de richtsnoeren ervan? Is de verdeling van bevoegdheden tussen de federale overheid en de Gemeenschappen sluitend? Overweegt u de overheveling van bepaalde bevoegdheden? In het verslag Cornélis werd benadrukt dat er geen empirische gegevens met betrekking tot de jeugdcriminaliteit voorhanden zijn. Daarover moest een nieuw verslag worden uitgewerkt en voor het einde van dit jaar worden bekendgemaakt. Wanneer kunnen wij daarvan kennis nemen?

02.01 Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC): Depuis dix ans, la réforme de la législation relative à la protection de la jeunesse est à l'étude mais aucun projet de loi n'a encore été déposé. En 1996, la Commission nationale pour la réforme de la législation relative à la protection de la jeunesse, présidée par l'avocat général Cornélis, a déposé son rapport final. Il a fait l'objet de brèves discussions au sein des commissions réunies de la Justice de la Chambre et du Sénat. Le ministre s'était alors engagé à déposer dans les plus brefs délais un projet de loi au Parlement et avait chargé le professeur Walgrave de diriger une étude préalable à l'élaboration d'un éventuel projet. Le professeur Walgrave formula ainsi des propositions concrètes. En 1998, la réforme de cette législation fut inscrite dans les accords Octopus et le ministre annonça que son cabinet travaillait à la rédaction d'un avant-projet de loi. Le ministre montra également sa volonté d'entamer une discussion avec les communautés afin de mettre au point une sorte d'accord de coopération destiné à rencontrer certaines difficultés liées à la répartition des compétences. Quant à votre plan de politique pénitentiaire, Monsieur le Ministre, il prévoit des « solutions claires » et « constructives ». Où en est donc l'avant-projet de loi? Quelles sont ses lignes directrices? La répartition des compétences entre le fédéral et les Communautés est-elle cohérente? Envisagez-vous le transfert de certaines de ces compétences? Le rapport Cornélis soulignait l'absence de données empiriques relatives à la délinquance juvénile. Un nouveau rapport devait être rédigé à ce sujet et publié avant la fin de cette année. Quand pourrons-nous en prendre connaissance?

02.02 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Ik sluit me aan bij de opmerkingen van mevrouw Herzet over het uitblijven van concrete maatregelen op het vlak van het jeugdsanctierecht. Sinds het indienen van het rapport van de commissie-Cornelis werd door de opeenvolgende ministers van Justitie herhaaldelijk beloofd dat de maatregelen er spoedig

02.02 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Je me rallie aux remarques formulées par Mme Herzet concernant l'absence de mesures concrètes en matière de droit sanctionnel des jeunes. Depuis que la commission Cornelis a déposé son rapport, les ministres de la Justice successifs ont à plusieurs reprises promis que les mesures seraient adoptées

zouden komen. Dat is echter nog altijd niet het geval.

De minister vindt naar eigen zeggen de problemen van jeugdcriminaliteit en jeugdsantierecht van prioritair belang. We naderen inmiddels het einde van 2000. Heeft de minister een ontwerp klaar, dat hij al voor advies aan de Raad van State heeft voorgelegd? Werden al grondwetspecialisten geraadpleegd over de bevoegdheidsverdeling? Wordt er overleg gepleegd met de Gemeenschappen? Hoever staat hij met het onderzoek van de jeugddelinquentie? Wat met de gesloten detentiecentra? Hoeveel plaatsen komen er nu precies per gewest? Zullen de nieuwe plaatsen van een andere aard zijn dan die van de bestaande opvangcentra? Hoeveel gaat een en ander kosten? Werkt Justitie mee aan de Mechelse zero-tolerantieaanpak? Zo ja, op welke manier?

02.03 Minister **Marc Verwilghen** : Ik was niet op de hoogte van het feit dat de heer Laeremans zich zou aansluiten bij de interpellatie van mevrouw Herzet. Voor sommige details verwijs ik dan ook naar de beleidsnota die hier volgende week zal worden besproken.

02.04 Minister **Marc Verwilghen** : Enkele details betreffende de procedure voor de jeugdrechtsbank, de commentaar bij de artikelen, de overgangsbepalingen en de controle op de eensluidendheid van de vertaling daargelaten, zou het voorontwerp van wet eind dit jaar klaar moeten zijn.

De teksten zullen dus wel klaar zijn tegen januari 2001, maar zullen nog niet zijn getoetst door de Ministerraad. Dit is tevens een antwoord op de vraag van de heer Laeremans.

De voorgestelde hervorming strekt ertoe duidelijke, eerlijke en concretere antwoorden te bieden in de confrontatie met het gedrag van delinquenten minderjarigen. De huidige benadering is een mengeling van bescherming, bijstand, curatief optreden, sociale begeleiding, pedagogie, schadeloosstelling van de slachtoffers, sociaal verweer, straf en responsabilisering. De nieuwe wet moet een evenwicht tussen al die benaderingswijzen bewerkstelligen, en afhankelijk van het concrete geval moet de nadruk liggen op de persoonlijkheid van de betrokkene, de context, de ernst van de feiten, enz.

Het is van wezenlijk belang dat er telkens een eerlijke uitleg gegeven wordt over de bedoeling en

le plus rapidement possible, ce qui n'a toujours pas été le cas.

Le ministre déclare que les problèmes liés à la délinquance juvénile et au droit sanctionnel des jeunes sont d'une importance de premier ordre. Entre-temps, la fin de l'année 2000 approche. Le ministre a-t-il déjà transmis un projet pour avis au Conseil d'Etat? A-t-on déjà consulté des constitutionnalistes à propos de la répartition des compétences? Qu'en est-il de la concertation avec les Communautés? Qu'en est-il des études sur la délinquance juvénile? Qu'en est-il des centres fermés? Combien de places seront disponibles par Région? Ces nouvelles places seront-elles différentes des places existant actuellement au sein des centres d'accueil? Qu'en est-il des coûts? Le département de la Justice collabore-t-il à l'approche malinoise de la tolérance zéro? Dans l'affirmative, de quelle manière?

02.03 **Marc Verwilghen**, ministre: J'ignorais que M. Laeremans se joindrait à l'interpellation de Mme Herzet. Je vous renvoie, pour certains détails, à la note de politique dont nous discuterons la semaine prochaine.

02.04 **Marc Verwilghen**, ministre: L'avant-projet de loi devrait être prêt à la fin de l'année, à quelques détails près, concernant notamment la procédure devant le tribunal de la jeunesse, le commentaire des articles, les dispositions transitoires et le contrôle de la conformité des traductions.

Les textes seront donc bel et bien prêts pour janvier 2001, mais ils n'auront pas encore été examinés par le Conseil des ministres. Ceci constitue également une réponse à la question de M. Laeremans.

La réforme envisagée vise à donner des réponses au comportement des mineurs délinquants qui soient claires, honnêtes et plus proches du concret. L'approche actuelle est déjà un mélange de réponses axées sur la protection, l'assistance, le traitement curatif, la guidance, la pédagogie, la réparation, la défense sociale, la sanction et la responsabilisation. Une nouvelle loi doit veiller à un équilibre entre ces éléments. L'accent est mis, en fonction du cas concret, sur la personne de l'intéressé, le contexte, la gravité des faits, etc.

Il est essentiel qu'à chaque fois une explication honnête soit donnée sur les finalités et les raisons

de redenen van het optreden van de autoriteiten, en dat de grootste juridische waarborgen gegeven worden. In alle stadia van de procedure wordt bemiddeling aangemoedigd. De tijdelijke maatregelen zullen niet dezelfde zijn als de uiteindelijke straf, en ook door een andere rechter worden opgelegd.

De heer Maes is bereid geïnteresseerde parlementsleden informeel te ontmoeten.

Het hoofdkenmerk van de interventie is bepalend voor de verdeling van de bevoegdheden: als bijstand het wezenskenmerk is van de interventie, zijn de Gemeenschappen bevoegd; als de strafdimensie zwaarder doorweegt, zal de federale overheid uitsluitend bevoegd zijn.

De resultaten van het onderzoek waarmee het NICC werd belast, zullen op 30 november aan het begeleidingscomité worden voorgelegd. Het onderzoeksrapport moet tegen het eind van het jaar klaar zijn. Het tweede rapport, betreffende de door de parketten verwerkte en overgezonden resultaten, werd uitgesteld wegens problemen in verband met het onderzoekspersoneel.

02.05 Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC): Uw antwoord is een stap in de goede richting, maar het is moeilijk een oordeel te vellen als men niet over de teksten beschikt.

Zal het feit dat verschillende rechters uitspraak doen, de procedure niet logger maken? Bovendien zullen bevoegdheden elkaar overlappen. Er moeten dus andere oplossingen gevonden worden, want de huidige situatie is verre van ideaal.

02.06 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Het ontwerp van wet zal dus niet worden ingediend tegen het einde van dit jaar. Ik ben blij dat dit ons de gelegenheid geeft hier wat uitgebreider op in te gaan. Bij de bespreking van de hervorming van het penitentiair regime kan en moet zeker over het jeugdsanctierecht worden gedebatteerd.

Door de procedure die moet worden gevolgd, moeten we er trouwens over waken niet in tijdsnood te geraken om dit ontwerp daadwerkelijk wet te laten worden tijdens deze zittingsperiode.

Ik zal u mijn gedetailleerde vragen nog eens overhandigen, zodat ze niet meer verloren kunnen gaan op uw kabinet. Het gaat om zeer belangrijke vragen, en ik hoop er volgende week een duidelijk antwoord op te krijgen bij de bespreking van de beleidsnota. In afwachting zullen we een motie van

de l'intervention des autorités et que les garanties juridiques optimales soient assurées. La médiation sera encouragée à tous les stades de la procédure. Les mesures au provisoire seront distinctes des sanctions au fond, le juge sera d'ailleurs différent.

M. Maes est disposé à rencontrer de manière informelle les membres du Parlement intéressés par cette matière. C'est le caractère principal de l'intervention qui déterminera les compétences. Les Communautés seront compétentes si l'assistance est le caractère principal de l'intervention; si l'intervention est principalement de caractère sanctionnel, elle relèvera exclusivement des autorités fédérales.

Les résultats de la recherche confiée à l'INCC seront soumis au comité d'accompagnement le 30 novembre. Le rapport de recherche devrait être prêt à la fin de cette année. Le second rapport, relatif aux résultats traités et transmis par les parquets, est retardé suite à des problèmes concernant le personnel de recherche.

02.05 Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC): Votre réponse va dans le bon sens, mais il est difficile de se prononcer sans disposer des textes.

Disposer de juges différents ne va-t-il pas alourdir la procédure? De plus, les compétences vont se chevaucher. Il faudra donc rechercher d'autres solutions car la situation actuelle est loin d'être idéale.

02.06 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Le projet de loi ne sera donc pas déposé d'ici la fin de l'année. Je suis heureux que ceci nous donne l'occasion d'en discuter plus en profondeur. Lors de la discussion sur la réforme du régime pénitentiaire, la question du droit sanctionnel des jeunes devra certainement être abordée.

En raison de la procédure qui doit être suivie, nous devons d'ailleurs veiller à ne pas être pris par le temps pour que ce projet soit encore voté au cours de cette session.

Je vous transmets une nouvelle fois mes questions détaillées pour qu'elles ne se perdent plus à votre cabinet. Il s'agit de questions très importantes et j'espère obtenir, la semaine prochaine, une réponse claire lors de l'examen de la note de politique générale. En attendant, nous déposerons une

aanbeveling indienen.

02.07 Minister **Marc Verwilghen** : Er geldt nu al een snelle procedure. Door een onderscheid te maken tussen het stadium van de tijdelijke maatregelen, dat van de uitspraak ten gronde en dat van de uitvoering, remmen wij de procedure niet af.

In elke fase van de voorbereiding van de wet heeft de heer Maes de Gemeenschappen gecontacteerd om eventuele impasses te voorkomen.

Ik betreur met u dat er een praktisch misverstand is geweest. De jeugddelinquentie is een prioriteit voor de regering en dit ontwerp past daarin. Wij kiezen in elk geval gesloten centra boven opsluiting in jeugdgevangenissen.

02.08 **Jacqueline Herzet** (PRL FDF MCC): Ik zou u willen verzoeken, mijnheer de voorzitter, een vergadering te beleggen waarop de heer Maes geïnteresseerde commissieleden te woord zou staan.

De **voorzitter**: Wij zullen dat proberen.

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Bart Laeremans, Filip De Man en Guy D'haeseleer en luidt als volgt:

“De Kamer,
gehoord de interpellaties van mevrouw Jacqueline Herzet en de heer Bart Laeremans
en het antwoord van de minister van Justitie,
vraagt de regering:

- een debat aan te gaan met de Kamer over de krachtlijnen van het op stapel staande jeugdsanctierecht;
- snel werk te maken van gesloten jeugddelinquentiecentra”.

Een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Jacqueline Herzet en de heer Thierry Giet.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

03 **Samengevoegde mondelinge vragen van**
- de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over “het afvoeren van het opsporingsprogramma “Oproep 2020”” (nr. 2616)
- de heer Guy D'haeseleer aan de minister van

motion.

02.07 **Marc Verwilghen** , ministre: La procédure est déjà accélérée. En faisant la distinction entre les phases provisoires, du fond et d'exécution, nous ne ralentissons pas la procédure.

A chaque étape de préparation de la loi, M. Maes a contacté les Communautés afin de trouver une solution pour tous les blocages éventuels.

Je déplore comme vous ce malentendu. La délinquance juvénile constitue pour le gouvernement une priorité et ce projet s'inscrit dans ce cadre. Quoi qu'il en soit, nous préférons les centres fermés à l'enfermement dans des prisons pour jeunes.

02.08 **Jacqueline Herzet** (PRL FDF MCC): Je souhaiterais, Monsieur le Président, que vous organisiez une réunion entre M. Maes et les commissaires intéressés.

Le **président**: Nous allons essayer.

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Une motion de recommandation a été déposée par MM. Bart Laeremans, Filip De Man et Guy D'haeseleer et est libellée comme suit:

“La Chambre,
ayant entendu les interpellations de Mme Jacqueline Herzet et M. Bart Laeremans
et la réponse du ministre de la Justice,
demande au gouvernement:

- d'organiser un débat avec la Chambre sur les lignes de force du droit sanctionnel pour les jeunes, actuellement en cours d'élaboration;
- de s'occuper rapidement de la question des centres fermés pour jeunes délinquants”.

Une motion pure et simple a été déposée par Mme Jacqueline Herzet et M. Thierry Giet.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

03 **Questions orales jointes de**
- M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "la disparition du programme télévisé « Oproep 2020 » (n° 2616)
- M. Guy D'haeseleer au ministre de la Justice sur

Justitie over “het verdwijnen van het programma “Oproep 2020””(nr. 2617)

03.01 Tony Van Parys (CVP): In de media verschenen berichten over het mogelijk stopzetten door VTM van het opsporingsprogramma *Oproep 2020*. Ik zou deze beslissing ten zeerste betreuen. Er zijn verschillende redenen om de uitzending van opsporingsprogramma's te handhaven. Ten eerste levert dit vaak bruikbare tips op voor de speurders. Ten tweede bevordert een dergelijk programma de burgerzin van onze bevolking.

Klopt dit bericht? Waarom zou het programma worden afgevoerd? Werd er ter zake overleg gepleegd met het departement Justitie?

Wat waren de resultaten van dit opsporingsprogramma voor de opheldering van de misdrijven die erin werden behandeld?

Zullen vanuit het departement Justitie andere initiatieven worden genomen om de media te betrekken bij het opsporen van daders van niet-opgeloste misdrijven?

03.02 Guy D'haeseleer (VLAAMS BLOK): Het VTM-opsporingsprogramma *Oproep 2020* wordt binnenkort afgevoerd. VTM hanteert daarvoor commerciële argumenten. Daarmee gaat men voorbij aan het maatschappelijk nut van het programma.

Waarom voert VTM dit programma af? Kan de minister cijfers geven over de resultaten van het programma en hoe evalueert hij in functie daarvan het programma? Draagt de overheid financieel bij tot het programma? Kan ze bijdragen tot de voortzetting van een gelijkaardig programma, eventueel bij de VRT?

03.03 Minister Marc Verwilghen : Ik betreur met de vraagstellers dat het opsporingsprogramma werd afgevoerd. Niet alleen werden individuele dossiers opgelost, maar ook de algemene burgerzin werd bevorderd.

De Vlaamse Media Maatschappij (VMM) heeft op 30 oktober 2000 het contract over het opsporingsprogramma eenzijdig opgezegd, zonder voorafgaandelijk overleg met Justitie. Volgens de VMM was de samenwerking met de Algemene Politiesteundienst goed en dus geen motief voor de stopzetting. De resterende programma's worden alsnog uitgezonden. Het is nu aan de minister van

'la disparition du programme télévisé « Oproep 2020 » » (n° 2617)

03.01 Tony Van Parys (CVP): Selon certaines informations parues dans les médias, la chaîne de télévision VTM aurait l'intention de supprimer l'émission d'élucidation d'affaires criminelles *Oproep 2020*. Bon de nombre de raisons justifieraient pourtant le maintien d'une émission de ce genre dont je regretterais vivement la disparition. Entre autres raisons, rappelons que ce genre d'émission permet la collecte d'informations utiles pour les enquêteurs, d'une part, et favorise un comportement citoyen de la population, d'autre part.

Cette information est-elle exacte ? Pourquoi la suppression de cette émission est-elle envisagée ? La chaîne de télévision VTM a-t-elle contacté le département de la Justice à ce sujet ?

Quels ont été les résultats de cette émission du point de vue de l'élucidation d'affaires criminelles qui y ont été traitées ?

Le département de la Justice prendra-t-il d'autres initiatives en vue d'associer les médias à la recherche d'auteurs d'affaires criminelles non élucidées ?

03.02 Guy D'haeseleer (VLAAMS BLOK): Le programme de VTM « *Oproep 2020* » sera prochainement abandonné. VTM invoque des arguments commerciaux, faisant ainsi fi de l'utilité sociale du programme. Pourquoi VTM supprime-t-elle ce programme ? Le ministre peut-il nous communiquer des chiffres sur les résultats du programme et comment évalue-t-il le programme en fonction de ces résultats ? Les pouvoirs publics contribuent-ils financièrement au programme ? Pourraient-ils contribuer à la poursuite d'un programme similaire, éventuellement à la VRT ?

03.03 Marc Verwilghen , ministre: Tout comme les auteurs des questions, je déplore l'abandon de ce programme. Il a permis non seulement d'apporter une solution à des dossiers individuels mais aussi de renforcer le sens civique parmi la population.

Le 30 octobre 2000, la Vlaamse Media Maatschappij (VMM) a résilié unilatéralement le contrat relatif au programme de recherche, sans concertation préalable avec le département de la Justice. Selon la VMM, la collaboration avec le Service général d'Appui policier était bonne et ne motive donc pas l'abandon du programme. Les

Justitie om een nieuwe aanbesteding uit te schrijven.

De resultaten van het programma zijn de volgende: in 30,1 procent van de dossiers werd een oplossing gevonden of belangrijke vooruitgang geboekt. In nog eens 19,8 procent der gevallen was er enig positief resultaat. Deze cijfers voor 1999 werden voor het jaar 2000 bevestigd. Negen van de twintig behandelde zaken werden opgelost en in vier werd vooruitgang geboekt.

03.04 Tony Van Parys (CVP): De resultaten tonen het belang van zo'n opsporingsprogramma's aan. Ik ben het eens met de minister dat we alles in het werk moeten stellen om dergelijke programma's te behouden. Het is trouwens alleen VTM die afhaakt, RTBF is nog steeds geïnteresseerd.

03.05 Guy D'haeseleer (VLAAMS BLOK): Wij betreuren het eenzijdig opzeggen van het contract door VTM. Als de overheid haar financiële inspanning opdrijft, is de zender wellicht op betere gedachten te brengen. Kijkcijfers mogen niet alles beheersen.

03.06 Minister Marc Verwilghen : Geen van beide betrokken oproepen heeft ooit meer geld gevraagd. De ondersteuning door de Algemene Politieconstandienst werd sterk gewaardeerd. De reden voor de stopzetting moet dus elders liggen.

Het incident is gesloten.

04 Mondelinge vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de politieke inmenging van de regering in het gerechtelijk dossier lastens de minister van Buitenlandse Zaken van Congo, de heer Yerodia" (nr. 2638)

04.01 Tony Van Parys (CVP): Volgens de media mengt onze regering zich eens te meer in het gerechtelijk dossier Yerodia. Ze baseren zich daarvoor op de lange termijn tussen de uitwerking en uitvoering van het aanhoudingsmandaat. Nam de Belgische regering initiatieven om het dossier naar Congo over te hevelen? Dit impliceert immers dat dit dossier niet onpartijdig kan worden behandeld, iets wat we in het verleden steeds hebben nagestreefd.

Werd het gerecht onder druk gezet om geen rogatoire commissie naar Kinshasa te sturen? Heeft onze Justitie Congo geadviseerd aangaande de

enregistrements déjà réalisés seront diffusés. Il incombe maintenant au ministre de la Justice de procéder à une nouvelle adjudication.

Les résultats du programme sont les suivants : une solution a été apportée ou des progrès sensibles ont été réalisés dans 30,1 pour cent des dossiers. Un résultat positif a également été observé dans 19,8 pour cent des cas. Ces chiffres relatifs à l'année 1999 ont été confirmés pour l'année 2000. Neuf des vingt affaires traitées ont été élucidées et des progrès ont été réalisés dans quatre autres dossiers.

03.04 Tony Van Parys (CVP): Les résultats montrent l'intérêt de tels programmes de recherche. Je partage le point de vue du ministre selon lequel nous devons mettre tout en œuvre pour maintenir de tels programmes. VTM est d'ailleurs la seule à renoncer, la RTBF étant toujours intéressée.

03.05 Guy D'haeseleer (VLAAMS BLOK): Nous regrettons que VTM mette fin unilatéralement au contrat. Si les pouvoirs publics accroissent leur effort financier, l'émetteur pourrait sans doute être amené à revoir sa position. L'audimat ne peut tout régenter.

03.06 Marc Verwilghen , ministre: Aucune des deux chaînes concernées n'a jamais réclamé davantage d'argent. Le soutien apporté par le Service général d'Appui policier a été fort apprécié. La raison de l'abandon du programme doit donc se situer ailleurs.

L'incident est clos.

04 Question orale de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "l'intervention politique du gouvernement dans le dossier judiciaire à charge du ministre congolais des Affaires étrangères, M. Yerodia" (n° 2638)

04.01 Tony Van Parys (CVP): Selon les médias, notre gouvernement s'ingérerait une fois de plus dans le dossier judiciaire relatif à M. Yerodia. La presse se fonde sur la longueur du délai qui s'est écoulé entre le moment où le mandat d'arrêt a été délivré et son exécution. Le gouvernement belge a-t-il pris des initiatives afin de transférer ce dossier à la justice congolaise ? Cela implique en effet que ce dossier ne peut être examiné en toute impartialité, principe que nous avons toujours voulu sauvegarder.

A-t-on fait pression sur le pouvoir judiciaire pour ne pas envoyer de commission rogatoire à Kinshasa ? Le département de la Justice a-t-il conseillé les

opheffing van het arrestatiebevel? Welke initiatieven werden genomen om het internationaal arrestatiebevel uit te voeren? Ik denk hierbij aan de uitlevering. Werd een procedure ingeleid om dat bevel te vernietigen? De raadsman in Congo zou volgens de media zelf banden hebben met voormalig staatssecretaris Chevalier.

Zal staatssecretaris Neyts initiatieven nemen inzake dit dossier bij haar bezoek aan Congo? Dit zou een inmenging betekenen in de gerechtelijke macht, en zou dan ook volledig ongepast zijn.

Ik hoop dat de minister ons een geruststellend antwoord kan geven. Een lakse houding in dit dossier zou schril contrasteren met de houding van de regering in de zaak-Pinochet. Als het de regering menens is met de mensenrechten, moet ze onkreukbaar zijn in deze zaak waarin iemand betrokken is die misdaden tegen de menselijkheid worden aangewreven.

04.02 Minister **Marc Verwilghen** : De Belgische regering heeft zich niet gemengd in het uitleveringsdossier Yerodia. Aan de Congolese justitie werd alleen een aanhoudingsbevel overgemaakt en dus geen strafdossier. Omdat het Congolese recht uitlevering van de eigen onderdanen verbiedt, wordt thans overlegd met het Congolese gerecht, alsnog zonder resultaat.

Een ambtelijke zending vereist de voorafgaande goedkeuring van het aangezochte land. In dat verband werd het Belgische gerecht niet onder druk gezet door de regering. Evenmin werden de Congolese autoriteiten geadviseerd over de opheffing van het arrestatiebevel. Inmiddels heeft de Congolese regering het internationaal gerechtshof gevraagd zich uit te spreken over de geldigheid van het internationale aanhoudingsbevel. Staatssecretaris Neyts brengt deze week een bezoek aan enkele landen die betrokken zijn in het Centraal-Afrikaanse conflict. Zij zal onder meer de Congolese president en de minister van Buitenlandse Zaken ontmoeten, maar zij is niet belast met een opdracht in het dossier-Yerodia. Ik had ook geen enkel contact met haar daarover.

04.03 **Tony Van Parys** (CVP): De diensten van Justitie en Buitenlandse Zaken hebben dus geen initiatieven genomen om het gerechtelijk dossier over te hevelen naar Congo. Er werd ook geen druk uitgeoefend door het departement Justitie om een rogatoire commissie tegen te houden. De minister had het daarbij niet over het departement Buitenlandse Zaken. Doet hij dat bewust?

autorités congolaises concernant la levée du mandat d'arrêt ? Quelles initiatives ont été prises afin d'exécuter ce mandat d'arrêt international ? Je songe à ce propos à la procédure d'extradition. A-t-on introduit une procédure afin d'annuler ce mandat ? Selon la presse, le conseiller congolais aurait même été en rapport avec l'ancien secrétaire d'Etat, M. Chevalier.

A l'occasion de sa visite au Congo, la secrétaire d'Etat, Mme Neyts, envisage-t-elle de prendre des initiatives à propos de ce dossier ? Il s'agirait d'une atteinte à la séparation des pouvoirs, ce qui n'est pas admissible.

J'espère que le ministre nous fournira une réponse rassurante. L'adoption d'une attitude laxiste dans ce dossier contrasterait manifestement avec l'attitude qui était celle du gouvernement dans l'affaire Pinochet. Si le gouvernement souhaite véritablement défendre les droits de l'homme, il doit faire preuve d'intégrité dans ce dossier impliquant une personne accusée de crimes contre l'humanité.

04.02 **Marc Verwilghen** , ministre: Le gouvernement belge ne s'est pas immiscé dans le dossier d'extradition Yerodia. Nous avons seulement transmis à la justice congolaise un mandat d'arrêt. Il ne s'agissait donc pas d'un dossier pénal. Étant donné que le droit congolais interdit l'extradition de ses ressortissants, nous négocions actuellement avec la justice congolaise, jusqu'à présent sans résultat.

Envoyer une mission officielle exige l'accord préalable du pays visité. Le gouvernement n'a pas fait pression sur la justice belge à ce sujet. Les autorités congolaises n'ont par ailleurs pas été averties à propos de la levée du mandat d'arrêt. Depuis, le gouvernement congolais a demandé à la Cour internationale de justice de se prononcer sur la validité du mandat d'arrêt international.

Mme Neyts rendra visite cette semaine à plusieurs pays impliqués dans le conflit centrafricain. Elle rencontrera entre autres le président congolais et le ministre des Affaires étrangères, mais elle n'a été chargée d'aucune mission dans le cadre du dossier Yerodia. Je n'ai d'ailleurs eu aucun contact avec elle à ce sujet

04.03 **Tony Van Parys** (CVP): Les services des départements de la Justice et des Affaires étrangères n'ont donc pris aucune initiative pour transférer le dossier judiciaire au Congo. Aucune pression n'a par ailleurs été exercée par le département de la Justice pour empêcher une commission rogatoire : le ministre n'a, à cet égard, pas parlé du département des Affaires étrangères.

Est-ce volontairement ?

04.04 Minister **Marc Verwilghen** : De minister van Justitie is hiervoor bevoegd, en ik heb in die hoedanigheid geantwoord. Ik ben ervan overtuigd dat ook het departement Buitenlandse Zaken geen druk heeft uitgeoefend.

04.04 **Marc Verwilghen**, ministre: Le ministre de la Justice est compétent en la matière et c'est en cette qualité que j'ai répondu. Je suis persuadé du fait que le département des Affaires étrangères n'a, lui non plus, exercé aucune pression.

04.05 **Tony Van Parys** (CVP): Staatssecretaris Neyts zal de heer Yerodia dus inderdaad ontmoeten. Ik betreur dit ten zeerste. Officiële contacten met iemand waartegen een internationaal aanhoudingsmandaat wegens misdaden tegen de menselijkheid werden ingediend, moeten worden vermeden. Heeft de regering ondertussen om de uitlevering verzocht?

04.05 **Tony Van Parys** (CVP): La secrétaire d'Etat Neyts rencontrera donc bel et bien M. Yerodia. Je le regrette vivement. Il faut éviter les contacts officiels avec une personne contre qui un mandat d'arrêt international a été décerné pour crimes contre l'humanité. Le gouvernement a-t-il entre-temps demandé l'extradition ?

04.06 Minister **Marc Verwilghen** : Ik laat nakijken of er in de genoemde periode enig initiatief is genomen door Justitie.

04.06 **Marc Verwilghen**, ministre: Je demanderai que l'on vérifie si une quelconque initiative a été prise par le département de la Justice au cours de la période mentionnée.

04.07 **Tony Van Parys** (CVP): U weet toch wel of u enig initiatief heeft genomen of niet? Aangezien reacties van andere regeringsleden uitbleven, leid ik daaruit af dat er geen verzoek om uitlevering is geweest. Men wil dus niet dat het aanhoudingsbevel ten uitvoer wordt gelegd. De regering werkt met andere woorden de rechterlijke macht tegen.

04.07 **Tony Van Parys** (CVP): Vous savez quand même bien si, oui ou non, vous avez pris une initiative. Compte tenu de l'absence de réactions d'autres membres du gouvernement, j'en déduis qu'il n'y a eu aucune demande d'extradition. On ne désire donc pas que le mandat d'arrêt soit exécuté. Autrement dit, le gouvernement entrave le bon fonctionnement du pouvoir judiciaire.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 Mondelinge vraag van de heer Filip De Man aan de minister van Justitie over "het gedoogbeleid inzake cannabis" (nr. 2644)

05 Question orale de M. Filip De Man au ministre de la Justice sur "la politique de tolérance en matière de cannabis" (n° 2644)

05.01 **Filip De Man** (VLAAMS BLOK): Eenieders nieuwsgierigheid werd recent gewekt over de houding van de regering inzake softdrugs. De heer Vandeurzen heeft de minister daarover vorige week ondervraagd. Toen zei de minister dat de regering geen gebruik of teelt van cannabis kan dulden, aangezien dat zou ingaan tegen verschillende internationale verdragen. Dat duidelijke antwoord steekt schril af bij uitspraken van de minister in januari 2000, toen hij meer duidelijkheid bepleitte aangaande de vage rondzendbrief van zijn voorgangers. Toen sprak hij over een gedoogdrempel voor het beperkte bezit voor eigen gebruik.

05.01 **Filip De Man** (VLAAMS BLOK): L'attitude du gouvernement à l'égard des drogues douces suscite la curiosité. Interrogé la semaine dernière à ce propos par M. Vandeurzen, le ministre avait précisé que, la Belgique étant liée par différents traités internationaux, le gouvernement ne pouvait tolérer aucune forme de consommation ou de culture de cannabis. Cette réponse contraste singulièrement avec les déclarations faites par le ministre en janvier 2000 à propos de la nécessité de préciser le contenu trop vague de la circulaire prise par ses prédécesseurs. Le ministre évoquait l'instauration d'un seuil de tolérance pour la possession de cannabis en quantités limitées à des fins de consommation personnelle.

Deze hete aardappel wordt al een tijdje doorgeschoven door de bevoegde ministers. Uitstel tot na de verkiezingen is natuurlijk niet nieuw, maar dat neemt niet weg dat reeds vanaf het begin van het jaar een nieuwe circulaire wordt beloofd.

Depuis quelque temps, les ministres compétents se renvoient la balle dans ce dossier délicat. Que les décisions relatives à une matière délicate soient reportées après des élections ne constitue pas une nouveauté, mais cela n'empêche qu'une nouvelle

Wanneer komt die nu? Wie zal de inhoud bepalen, u of mevrouw Aelvoet?

circulaire est promise depuis le début de l'année. Quand cette circulaire sera-t-elle prise? Qui, de vous ou de Mme Aelvoet, en déterminera le contenu?

05.02 Minister **Marc Verwilghen** : Ik betreur het dat de heer De Man me verschillende vragen stelt die hij me niet vooraf had overhandigd. Als hij dat wel had gedaan, had ik hem een beter antwoord kunnen verschaffen.

05.02 **Marc Verwilghen**, ministre: Je regrette que plusieurs questions posées aujourd'hui par M. De Man ne m'aient pas été communiquées au préalable. Si elles l'avaient été, j'aurais pu y répondre de manière plus précise.

De regering nam op 7 januari van dit jaar de beslissing een werkgroep op te richten voor het cannabisverbruik in ons land. Deze werkgroep formuleert voorstellen om dit probleem aan te pakken, rekening houdend met de conclusies van de interparlementaire werkgroep van 1997.

Le 7 janvier dernier, le gouvernement chargeait un groupe de travail de se pencher sur la consommation de cannabis dans notre pays et de formuler des propositions quant à la manière d'aborder ce problème, compte tenu des conclusions du groupe de travail interparlementaire qui s'est intéressé à cette matière en 1997.

De minister van Justitie maakt deel uit van deze werkgroep, die ressorteert onder de bevoegdheid van de minister van Volksgezondheid. De regering zal beslissingen nemen op basis van het verslag van de werkgroep.

Le ministre de la Justice fait partie de ce groupe de travail qui ressortit à la compétence de la ministre de la Santé publique. C'est sur la base du rapport de ce groupe de travail que le gouvernement décidera de la politique à mettre en œuvre en la matière.

Ik ben gekant tegen ieder onwettig drugsverbruik, cannabis inclus.

Je suis, quant à moi, opposé à toute forme de consommation illicite de drogues, y compris le cannabis.

05.03 **Filip De Man** (VLAAMS BLOK): Op 28 januari 2000 sprak u in de pers wel degelijk over de wenselijkheid van een gedoogdrempel. Dat sluit aan bij waar mevrouw Aelvoet naartoe wil, maar uw positie blijft dubbelzinnig, zeker via uw laatste strenge antwoord aan de heer Vandeurzen;

05.03 **Filip De Man** (VLAAMS BLOK): Le 28 janvier 2000, vous avez bel et bien fait état, dans la presse, de l'opportunité d'instaurer un seuil de tolérance. Si cette déclaration rejoint la position de Mme Aelvoet, votre attitude n'en demeure pas moins ambiguë, compte tenu en particulier de la sévérité des propos que vous avez tenus en réponse à la question de M. Vandeurzen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Mondelinge vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de betrokkenheid van een adviseur van de minister van Justitie, die zelf een laboratorium voor DNA-analyse beheert, bij de opmaak van de uitvoeringsbesluiten van de wet van 22 maart 1999 op het DNA-onderzoek in strafzaken." (nr. 2646)

06 Question orale de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "l'implication d'un conseiller du ministre de la Justice gérant lui-même un laboratoire d'analyse ADN dans la préparation des arrêtés d'exécution de la loi du 22 mars 1999 sur les tests ADN en matière pénale." (n° 2646)

06.01 **Tony Van Parys** (CVP): Volgens de pers zou een adviseur van de minister die zelf een DNA-analyselaboratorium beheert, meewerken aan de uitvoeringsbesluiten van de wet van 22 maart 1999 op het DNA-onderzoek in strafzaken. Klopt die informatie? Is zo iets deontologisch wel verantwoord? Klopt het dat de partner van de adviseur beticht wordt van strafrechtelijk

06.01 **Tony Van Parys** (CVP): Selon la presse, une conseillère du ministre gérant elle-même un laboratoire d'analyse ADN, collaborerait à la préparation des arrêtés d'exécution de la loi du 22 mars 1999 sur les tests ADN en matière pénale. Cette information est-elle exacte? Cette participation est-elle admissible sur le plan déontologique? Est-il exact que le partenaire de

sanctioneerbare feiten, reden waarom de Gentse universiteit hem de toegang tot het laboratorium zou hebben ontzegd?

cette personne est accusé de faits pénalement répréhensibles, raison pour laquelle l'Université de Gand lui aurait refusé l'accès au laboratoire ?

06.02 Minister **Marc Verwilghen** : De uitvoeringsbesluiten van de wet van 22 maart 1999 werden voorbereid op het kabinet in samenwerking met professor Van den Eeckhout. Er werd ook rekening gehouden met het advies van andere specialisten. Het gaat hier om een technische en zeer complexe materie, waarvoor de samenwerking met een expert noodzakelijk is. Mijn voorganger heeft bij de totstandkoming van de kaderwet van 22 maart 1999 ook een beroep gedaan op een expert, professor Cassiman van de KULeuven.

06.02 **Marc Verwilghen** , ministre: Les arrêtés d'exécution de la loi du 22 mars 1999 sont préparés au cabinet en collaboration avec le professeur Elfride Van den Eeckhout. L'avis d'autres spécialistes a également été pris en considération. Il s'agit ici d'une matière technique et très complexe, pour laquelle la collaboration d'un expert est indispensable. Mon prédécesseur a, lui aussi, fait appel à un expert, le professeur Cassiman de la KUL, lors de l'élaboration de la loi-cadre du 22 mars 1999.

Het uitvoeringsbesluit voorziet trouwens in een accreditatiemechanisme waaraan alle labo's zullen moeten voldoen.

L'arrêté d'exécution prévoit d'ailleurs un mécanisme d'accréditation auquel tous les laboratoires devront se soumettre.

De partner van professor Van den Eeckhout zal voorlopig niet meer in het labo aanwezig zijn. De professor zelf geniet het volledige vertrouwen van de rector en de RUG.

Le partenaire du professeur Van den Eeckhout ne sera momentanément plus présent dans le laboratoire. Le professeur lui-même jouit de la confiance totale du recteur et de la RUG.

06.03 **Tony Van Parys** (CVP): De opportuniteit van de betrokkenheid van een adviseur bij de opstelling van uitvoeringsbesluiten kan in vraag worden gesteld als men weet dat die persoon zelf belanghebbende is als exploitant van een laboratorium. Gelukkig wordt de partner al uit het laboratorium geweerd.

06.03 **Tony Van Parys** (CVP): Ce qui peut être remis en question, c'est l'opportunité d'associer un conseiller à l'élaboration d'arrêtés d'exécution quand on sait que cette personne a elle-même un intérêt en la matière en tant qu'exploitant d'un laboratoire. Heureusement, le partenaire ne travaille déjà plus dans ce laboratoire.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare vergadering wordt gesloten om 12.09 uur.

La réunion publique est levée à 12.09 heures.